

Generalitat de Catalunya
Institut Català d'Assistència i Serveis Socials
**Residència per a Disminuïts
Psíquics Profunds Marinada**

Ctra. Cambrils, km.5
43206 Reus
Tel. 977 75 01 93
Fax 977 75 04 70
fvillablanca@peremata.com
<http://www.villablanca.cat>

CENTRE MARINADA MEMÒRIA ANY 2012

FUNDACIÓ VILLABLANCA, FUNDACIÓ PRIVADA. Inscrita al Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya amb el núm. 2200 amb data 11-05-2006. NIF G43836972

Entitat gestora:

INDEX

A. INTRODUCCIÓ	3
B. DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	4
C. OCUPACIÓ DEL SERVEI.....	5
D. DESCRIPCIÓ DELS USUARIS	6
E. L'EQUIP HUMÀ.....	15
F. ACTIVITAT ASSISTENCIAL	18
1- INGRÉS, ACOLLIDA I ADAPTACIÓ DELS NOUS USUARIS.	18
2- LA LLAR.	19
2.1- EL DESCANS NOCTURN.	20
2.2- DIETES I HÀBITS D'ALIMENTACIÓ.....	21
2.3- HIGIENE.....	22
2.4- SALUT.....	23
3.1- PROGRAMA INTERDISCIPLINARI D'ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA	25
3.2- PROGRAMA D'AULA – GRUPS PSICOEDUCATIUS.....	26
3.3.1- ÀREA FUNCIONAL - ADAPTATIVA:	30
I- Habilitats d'Autonomia Personal:	30
II- Habilitats Domèstiques:.....	31
3.3.2- ÀREA COGNITIVA:.....	32
3.3.3- ÀREA EMOCIONAL:.....	33
I- Activitats d'Expressió plàstica:.....	33
II- Activitats d'Expressió verbal:	34
III- Hipoteràpia:.....	34
IV- Canoteràpia.....	35
3.3.4- ÀREA MOTORA:.....	35
I- FISIOTERÀPIA:.....	35
II- TERÀPIA AQUÀTICA:	36
III- ESPORT I PSICOMOTRICITAT:	37
3.3.5-ÀREA SENSORIAL	37
GRUP DE DANSATERÀPIA:	38
3.3.6- ÀREA OCUPACIONAL:	39
I- Taller de Reciclatge de Paper:.....	39
II- Taller de Cuina:.....	39
III- Recollida de Garrofes:.....	40
IV- Hort terapèutic	40
3.3.7- ÀREA PARTICIPATIVA I D'INTEGRACIÓ A LA COMUNITAT:	41
G. LEGALITATS	45
H. AL SERVEI DE LES FAMÍLIES	45
I. RELACIÓ AMB ALTRES SERVEIS	49
J. FORMACIÓ DEL PERSONAL	50

A. INTRODUCCIÓ

MARINADA, benvinguts.

Benvinguts a la Residència i CAE Marinada. En aquest document que teniu a les mans hi hem volgut plasmar l'activitat del centre realitzada durant l'any 2012, d'una forma resumida, però suficientment àmplia per tal de que qualsevol persona pugui fer-se una idea del nostre treball al llarg d'aquest exercici.

Segurament hi podreu llegir entre línies l'esforç, la voluntat i la dedicació de tot un equip de persones per tal de millorar dia rere dia la qualitat de vida dels nostres residents.

El Centre Marinada vol ser un referent en l'atenció a les persones amb DI Severa i Profunda. Hem estat pioners en l'aplicació de noves estratègies d'intervenció, com per exemple tot el que fa referència a l'estimulació i integració sensorial, les teràpies amb animals i també les intervencions més cognitives.

Durant l'any 2012 hem avançat també en la millora de l'excel·lència assistencial. Gràcies a l'esforç de tot l'equip, s'ha aconseguit la renovació de la Certificació del Sistema de Gestió de Qualitat ISO 9001. També hem portat a terme la consolidació de tot el procés per tal d'informatitzar l'Expedient Assistencial dels nostres usuaris.

Enguany, en la Festa de les Famílies, que vàrem celebrar al mes de maig, coincidint amb el 21è aniversari de l'obertura del centre, ens va acompanyar l'Hble Conseller de Benestar Social, sr. Josep Lluís Cleries. Va ser una Festa molt participativa, on totes les parts implicades en el funcionament del centre (usuaris, treballadors, famílies, administració, etc.) ens vam retrobar en un ambient lúdic i festiu.

Gràcies a totes les persones, empreses, entitats i institucions que ens heu fet costat durant aquest any per ajudar-nos a seguir avançant.

B. DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Marinada és un servei de titularitat pública de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya, que atén a persones amb disminució psíquica, en règim de residència i també com a centre diürn d'atenció especialitzada.

La gestió d'aquests serveis s'atorga per concurs públic, i des de l'obertura del Centre l'any 1991 ha recaigut en diferents entitats del Grup Pere Mata. Actualment, l'empresa gestora, és la Fundació Villablanca.

La ubicació física del centre és a 5 quilòmetres de Reus en una zona mixta agrícola, ramadera i residencial. L'entorn és força agradable perquè està al camp i disposa d'un ampli jardí que s'ha anat poblant d'arbres i vegetació.

Les instal·lacions pròpies del centre són força àmplies i alegres perquè disposen de molta llum natural. Al llarg dels anys de funcionament s'han anat fent millores que han augmentat la qualitat de vida dels usuaris.

El Centre consta d'una planta baixa, on s'hi ubiquen els serveis d'entrada, administració, despatxos dels professionals, sala de visites, sala de tv, cuina, menjador, sales terapèutiques dels usuaris, wc, sala d'estimulació multisensorial, sala de psicomotricitat, infermeria i farmaciola.

A la primera planta s'hi ubiquen tots els dormitoris, wc, bugaderia, sala de tv i d'activitats grupals, sala de reunions.

A la segona planta hi ha una sala polivalent d'activitats, wc i arxiu.

C. OCUPACIÓ DEL SERVEI

La capacitat registral de Marinada és de 74 usuaris en règim de Residència i 15 usuaris en règim de Centre d'Atenció Especialitzada (Centre de Dia). De les 74 places n'hi ha una que es reserva a plaça temporal (Respir per a les famílies. Això permet que diferents usuaris puguin gaudir de un a tres mesos d'una plaça de residència. Durant l'any 2012 hem mantingut el 100% d'ocupació.

MOVIMENT GLOBAL D'USUARIS

(Període del 01/01/12 al 31/12/12)

MOVIMENT	RESIDÈNCIA	CENTRE DE DIA
INGRESSOS	1	1
BAIXES TRASLLAT	0	0
BAIXES DEFUNCIÓ	1	0

MOVIMENT DE LES PLACES DE RESPIR

(Període del 01/01/12 al 31/12/12)

TIPUS DE PLAÇA	PERIODE D'OCUPACIÓ
RESIDÈNCIA- Respir	01.01.2012 al 31.01.2012
RESIDÈNCIA- Respir	01.02.2012 al 30.04.2012
RESIDÈNCIA- Respir	04.06.2012 al 31.07.2012
RESIDÈNCIA- Respir	01.08.2012 al 15.08.2012
RESIDÈNCIA- Respir	16.08.2012 al 31.08.2012
RESIDÈNCIA- Respir	05.09.2012 al 10.09.2012
RESIDÈNCIA- Respir	11.09.2012 al 26.09.2012
RESIDÈNCIA- Respir	27.09.2012 al 10.12.2012
RESIDÈNCIA- Respir	11.12.2012 al 31.12.2012
CENTRE DE DIA- Respir	13.02.2012 al 31.12.2012
CENTRE DE DIA- Respir	17.09.2012 al 26.12.2012
CEBTRE DE DIA- Respir	11.12.2012 al 31.12.2012

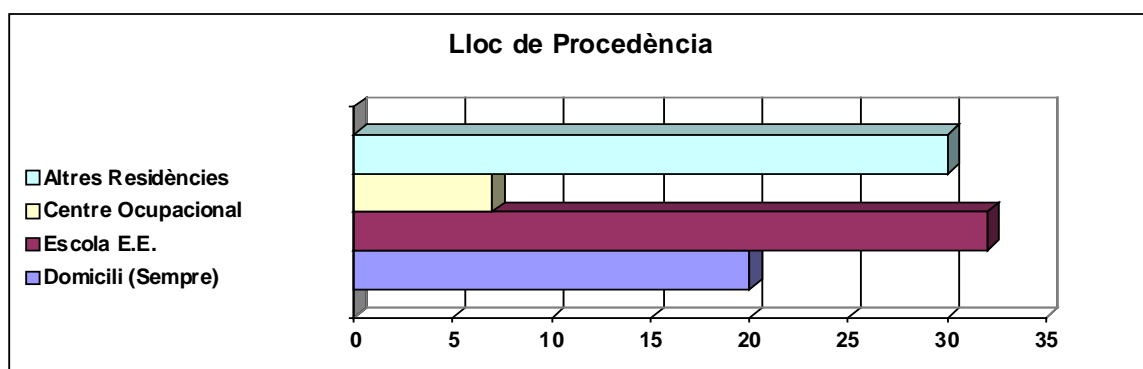
D. DESCRIPCIÓ DELS USUARIS

En aquest punt passarem a descriure les característiques de la població que hem atès durant l'any 2012.

1-SERVEI DE PROCEDÈNCIA

Durant els primers anys de l'obertura del centre, els usuaris venien a parts iguals d'altres institucions o del domicili, però amb els ingressos dels darrers anys ja s'ha modificat la tendència i va augmentant l'escalada natural d'ingressos procedents dels diferents recursos disponibles: escoles, centres ocupacionals...

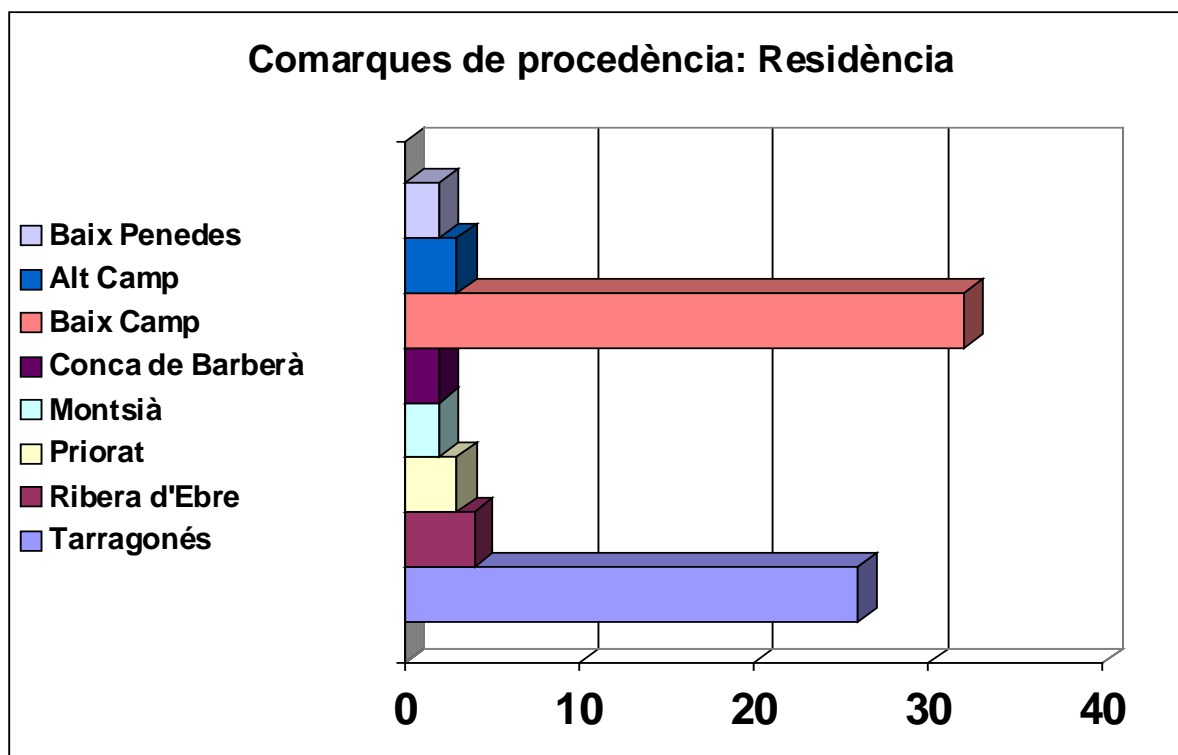
SERVEI	Num. USUARIS	PERCENTATGE
DOMICILI (SEMPRE)	20	22,47
ESCOLA E.E	32	35,96
CENTRE OCUPACIONAL	7	7,87
ALTRES RESIDÈNCIES	30	33,71
TOTAL	89	100,00

2- COMARQUES DE PROCEDÈNCIA

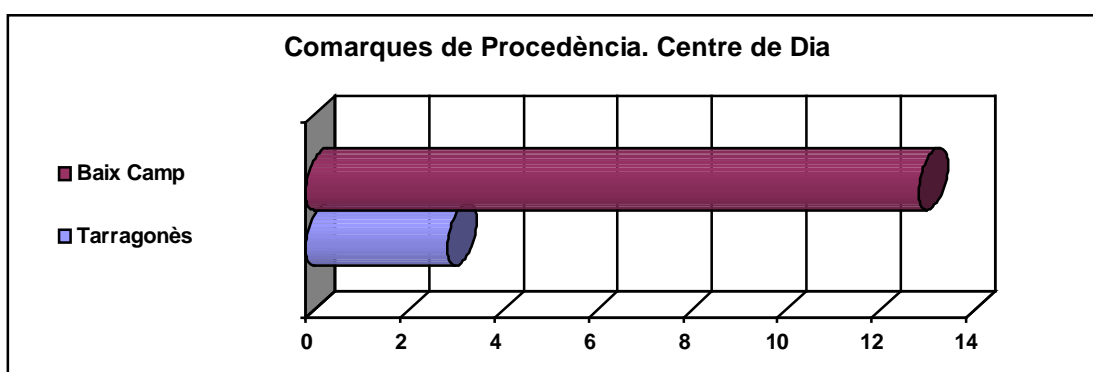
En aquests moments podem dir que els usuaris estan propers als seus familiars, de tota manera encara hi ha dues places ocupades per nois del Montsià on hi ha una residència similar a la nostra. Una de les nostres premisses és poder apropar als usuaris, en igualtat de condicions dels serveis, als centres de referència més propers al seu domicili.

RESIDÈNCIA	USUARIS	PERCENTATGE
ALT CAMP	3	4,05
BAIX CAMP	32	43,24
BAIX PENEDEÈS	2	2,70
MONTSIÀ	2	2,70
PRIORAT	3	4,05
RIBERA D'EBRE	4	5,41
TARRAGONÈS	26	35,15
CONCA BARBERÀ	2	2,70
TOTAL	74	100,00

Els usuaris de Centre de dia, evidentment són de les comarques properes per garantir l'assistència diària. La majoria d'usuaris de CD assisteixen al centre per mitjà del transport del Consell Comarcal del Baix Camp i del Tarragonès. Un parell vénen acompanyats directament pels seus familiars.

CENTRE DE DIA	USUARIS	PERCENTATGE
BAIX CAMP	11	73,33
TARRAGONÈS	4	26,67
TOTAL	15	100,00

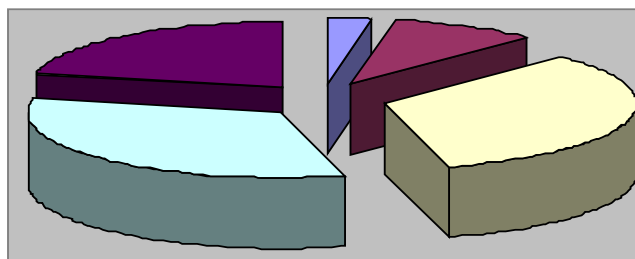
3- EDAT DELS USUARIS

El Centre acull a usuaris majors d'edat, és a dir, tots els usuaris del centre tenen més de 18 anys. La residència compta amb una població relativament jove – adulta, però que amb els anys hi ha un grup d'usuaris que s'ha anat fent bastant grans i que caldria considerar com de la tercera edat. Sobre aquests usuaris de més edat i amb disminució psíquica, hem hagut de reflexionar en quant a l'atenció que necessiten i els mitjans per garantir-la, i hem hagut de reorganitzar algunes de les activitats i espais del centre.

RESIDÈNCIA	Num. USUARIS	PERCENTATGE
< 25 anys	3	2,70
26-30 anys	6	9,46
31-40 anys	29	33,79
41-50 anys	21	32,43
>51 anys	14	21,62
TOTAL	73	100,00

Intervals edat usuaris Residència

■ < 25 anys ■ 26-30 anys ■ 31-40 anys ■ 41-50 ■ >51

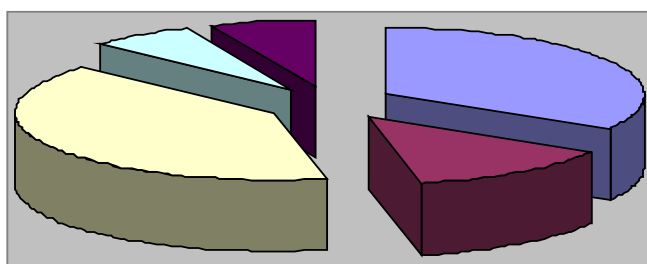

La població de Centre de dia és més jove que la població de residència. La majoria tenen menys de 40 anys. En aquests moments totes les places estan ocupades i progressivament van passant de règim de CD a règim de Residència.

CENTRE DE DIA	Num. USUARIS	PERCENTATGE
< 25 anys	5	33,33
26-30 anys	2	13,33
31-40 anys	5	40,00
41-50 anys	1	6,67
> 51 anys	1	6,67
TOTAL	15	100

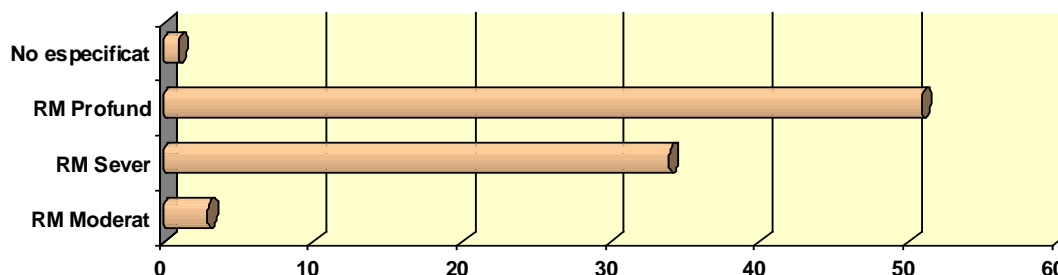
Intervals edat usuaris Centre de Dia

■ < 25 anys ■ 26-30 anys ■ 31-40 anys ■ 41-50 anys ■ > 51 anys

4- NIVELL DE RETARD MENTAL

Usuàris segons nivell R.M.

5- DIAGNÒSTIC I PATOLOGIA DUAL

És important destacar que més de la meitat de la població que atenem pateix una patologia psiquiàtrica o trastorn mental afegit (al marge dels trastorns del comportament). Parlem de diagnòstic dual quan hi ha en un mateix pacient el diagnòstic de retard mental i el d'una patologia psiquiàtrica clara i diferent als trastorns conductuals que poden ser intrínsecs al propi retard mental. Aquest fet sovint és difícil de poder determinar amb claretat en la població amb DI severa i profunda i cal una molt acurada avaluació i exploració psicopatològica. L'anomenat enmascarament diagnòstic faria referència a aquesta qüestió de dificultat afegida a l'hora de poder determinar un trastorn mental en la població amb DI.

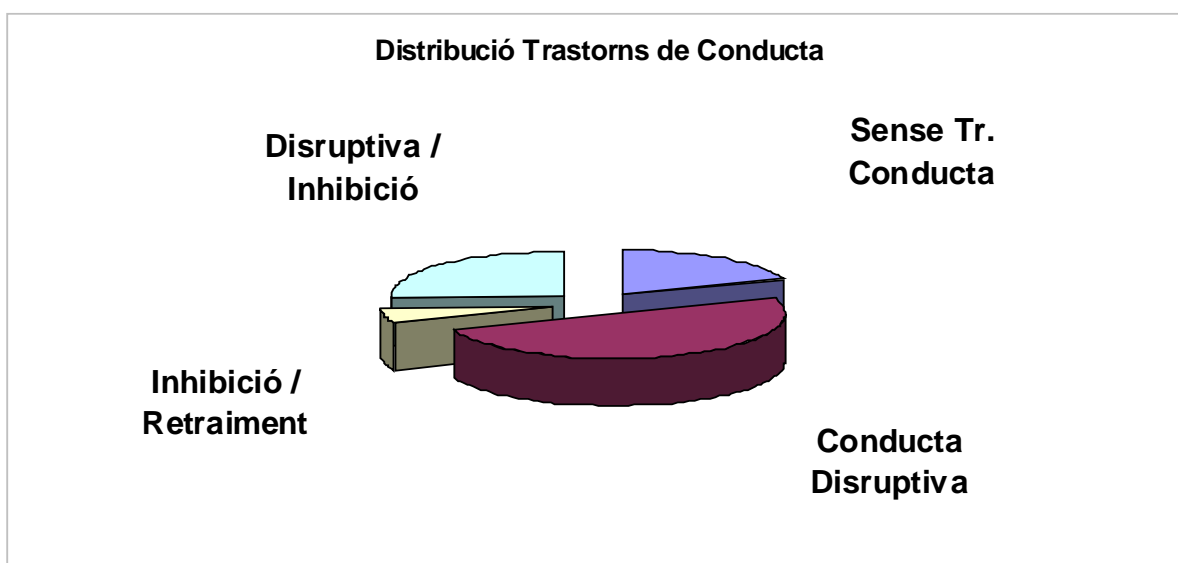
Hem reflectit en les dades diagnòstiques la diferenciació entre Trastorns d'Espectre Autista (TEA) i altres patologies psiquiàtriques, ja que té un pes específic importantíssim en la nostra població. Hi ha un 36% dels residents amb TEA, i quasi la meitat dels usuàries del centre amb amb trastorn mental afegit a la DI.

		DIAGNÒSTIC ÚNIC	DIAGNÒSTIC DUAL		TOTAL	PERCENTATGE
			ALTRES	TEA		
RETARD MENTAL	MODERAT	1	1	1	3	3,37
	GREU 318.10 i 318.11 de CIM-9	5	21	8	34	38,20
	PROFUND 318.20 i 318.21 de CIM-9	10	18	23	51	57,30
	No especificat	1	0	0	1	1,13
TOTAL		17	40	32	89	100,00
PERCENTATGE		19,10	44,94	35,96	100	

6- TRASTORNS DEL COMPORTAMENT

Tr. COMPORTAMENT	USUARIS	PERCENTATGE
No en tenen	17	19,10
Cta. Disruptiva	44	49,44
Inhibició	5	5,62
Disruptiva/Inhibició	23	25,84
TOTAL	89	100,00

Més de tres quartes parts de la població que atenem presenta un o varis trastorns greus del comportament. Els hem dividit en les alteracions disruptives (esfera positiva) i les d'inhibició (esfera negativa) ja que tot i que suposen un augment de recursos humans i materials són de característiques diferents.

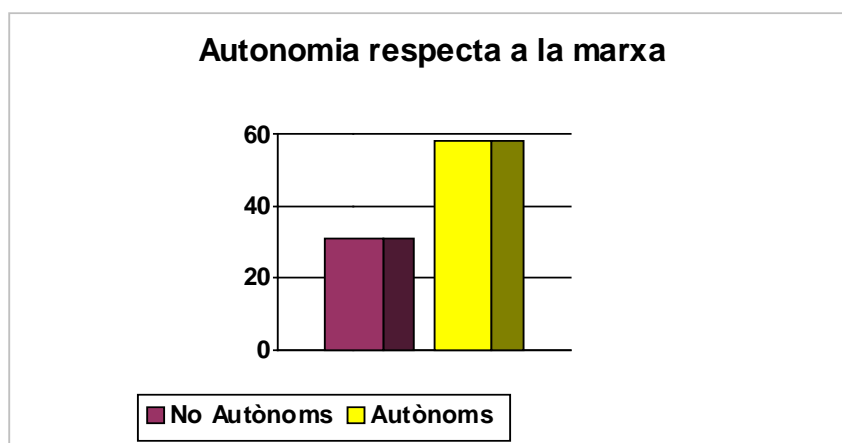

7- TRASTORNS FÍSICS ASSOCIATS

TIPUS D'AFECTACIÓ		USUARIS	PERCENTATGE
MOTOR	NO EN TENEN	54	60,67
	HEMIPARÈSIA	4	4,49
	PARAPARÈSIA	4	4,49
	TETRAPARÈSIA MODERADA	20	22,48
	TETRAPARÈSIA GREU	6	6,75
	Origen Traumàtic	1	1,12
	TOTAL	89	100,00
VISUAL	CEGUESA PARCIAL	5	5,62
	CEGUESA TOTAL	2	2,25
	NO EN TENEN	82	92,13
	TOTAL	89	100,00
AUDITIU		2	2,25

8- AUTONOMIA RESPECTE A LA MARXA

AUTONOMIA MARXA		USUARIS	PERCENTATGE
NO AUTÒNOMS	MARXA ASSISTIDA	17	19,10
	CADIRA DE RODES	14	15,73
AUTÒNOMS		58	65,17
TOTAL		89	100,00

Tal com es veu a les taules anteriors una tercera part dels usuaris de la Residència i Centre de Dia no tenen autonomia respecte a la marxa. Això suposa un volum molt alt de persones a mobilitzar i uns recursos materials i humans imprescindibles per aquesta mobilització.

USUARIS EN PLAÇA TEMPORAL (RESPIR) ANY 2012

1-SERVEI DE PROCEDÈNCIA

El servei de respir de Marinada atén tant a usuaris del propi Centre de Dia com dels serveis diürns de la zona. Com cada any, s'ha utilitzat meitat amb usuaris del nostre centre de dia i l'altre meitat amb altres. La mostra és de 9 usuaris i un d'ells ha fet dos períodes separats un a principis d'any i l'altre a finals.

SERVEI	USUARIS	PERCENTATGE
ESCOLA ED. ESPECIAL	7	77,78
CENTRE OCUPACIONAL	0	0,00
DOMICILI	2	22,22
TOTAL	9	100,00

2- COMARQUES DE PROCEDÈNCIA

Els usuaris són propers en el territori.

RESIDÈNCIA	USUARIS	PERCENTATGE
BAIX CAMP	4	44,44
TARRAGONÈS	5	55,56
TOTAL	9	100,00

3- EDAT DELS USUARIS

RESIDÈNCIA	USUARIS	PERCENTATGE
< 25 anys	6	66,67
26-30 anys	1	11,11
31-40 anys	1	11,11
41-50 anys	0	0
>50 anys	1	11,11
TOTAL	9	100

5- DIAGNÒSTIC DUAL

		DIAGNÒSTIC ÚNIC	DIAGNÒSTIC DUAL		TOTAL	PERCENTATGE
			ALTRES	TEA		
RETARD MENTAL	MODERAT	1	0	0	1	11,11
	GREU 318.10 i 318.11 de CIM-9	0	0	3	3	33,33
	PROFUND 318.20 i 318.21 de CIM-9	4	0	1	5	55,56
	No especificat	0	0	0	0	0
TOTAL		5	0	4	9	100
PERCENTATGE		55,56	0	44,44	100	

6- TRASTORNS DEL COMPORTAMENT

Tr. COMPORTAMENT	USUARIS	PERCENTATGE
No en tenen	1	11,11
Cta. Disruptiva	6	66,67
Inhibició	0	0
Disruptiva/Inhibició	2	22,22
TOTAL	9	100

7- TRASTORNS FÍSICS ASSOCIATS

TIPUS D'AFECTACIÓ		USUARIS	PERCENTATGE
MOTOR	NO EN TENEN	7	77,78
	HEMIPARÈSIA	0	0
	TETRAPARÈSIA LLEU	0	0
	TETRAPARÈSIA GREU	2	22,22
	ORIGEN TRAUMÀTIC	0	0
	TOTAL	9	100

8- AUTONOMIA RESPECTE A LA MARXA

AUTONOMIA MARXA		USUARIS	PERCENTATGE
NO AUTÒNOMS	MARXA ASSISTIDA	0	0
	CADIRA DE RODES	2	22,22
AUTÒNOMS		7	77,78
TOTAL		9	100

En quant als aspectes físics i conductuals dels usuaris atesos, tot i que són de tot tipus, en els darrers anys hem detectat una lleu tendència a atendre a persones autònomes respecte a la marxa però amb més tr. conductuals.

E. L'EQUIP HUMÀ

L'equip de Marinada està format per persones de diferents àmbits professionals que garanteixen l'atenció a les necessitats globals que presenten el conjunt dels usuaris.

L'organització, la distribució de tasques i la coordinació han d'estar garantides de manera que en la feina del dia a dia es pugui abastar allò quotidià i també es pugui reaccionar de forma espontània, eficaç i amb sentit comú davant les eventualitats per part de qualsevol membre de l'equip.

Cal dir que l'equip multidisciplinar, diàriament i de manera conjunta, fa la lectura de la llibreta d'observacions del centre i s'elaboren les incidències diàries i les activitats i observacions fetes als diferents espais.

Un cop per setmana es fa la reunió d'equip, on tant el personal d'atenció directa com també el personal tècnic i directiu aborden les qüestions organitzatives i de la pròpia dinàmica grupal, comentant casos específics i maneres d'actuar en relació a usuaris i/o activitats.

Un altre dia a la setmana es fa una reunió de PIAI on s'elabora el Programa Individual d'Atenció amb presència de cuidadors i equip tècnic.

També un cop per setmana, es reuneix el personal tècnic i directiu per tractar temes generals de funcionament del Centre.

1- PLANTILLA

DIRECTOR, Psicòleg Clínic

METGE PSIQUIATRA (un dia a la setmana)

2'5 PSICÒLOGUES

TREBALLADORA SOCIAL

FISIOTERAPEUTA

2.25 DIPLOMADES UNIVERSITÀRIES EN INFERMERIA (RESPONSABLE HIGIENICO SANITÀRI)

AUXILIAR ADMINISTRATIVA

4 RESPONSABLES DE TORN

AUXILIARS TÈCNICS EDUCATIUS

- 36 Torn de Dia
- 6 Torn de Nit
- 4 Horari de Centre de Dia

XOFER - MANTENIMENT

2- SERVEIS SUBCONTRACTATS

METGE DE CAPÇALERA Acordat amb l'ABS de l'ICS corresponent. Servei d'una hora diària de dilluns a divendres.

SERVEI D'ODONTOLOGIA, des del Sanatori Villablanca.

SERVEI DE NEUROLOGIA, des del mateix Grup Pere Mata.

METGE DE GUARDIA Contractat al Sanatori Villablanca amb servei de guàrdia localitzada fora de l'horari del personal tècnic de Marinada, de manera que es garanteix l'assistència mèdica per incidències les 24 h del dia els 365 dies de l'any. Amb el benentès que si cal s'utilitzen els recursos normalitzats d'urgències de l'Hospital de Sant Joan de Reus.

MENJAR I CUINA Servei de càtering des de Villablanca Serveis Assistencials.

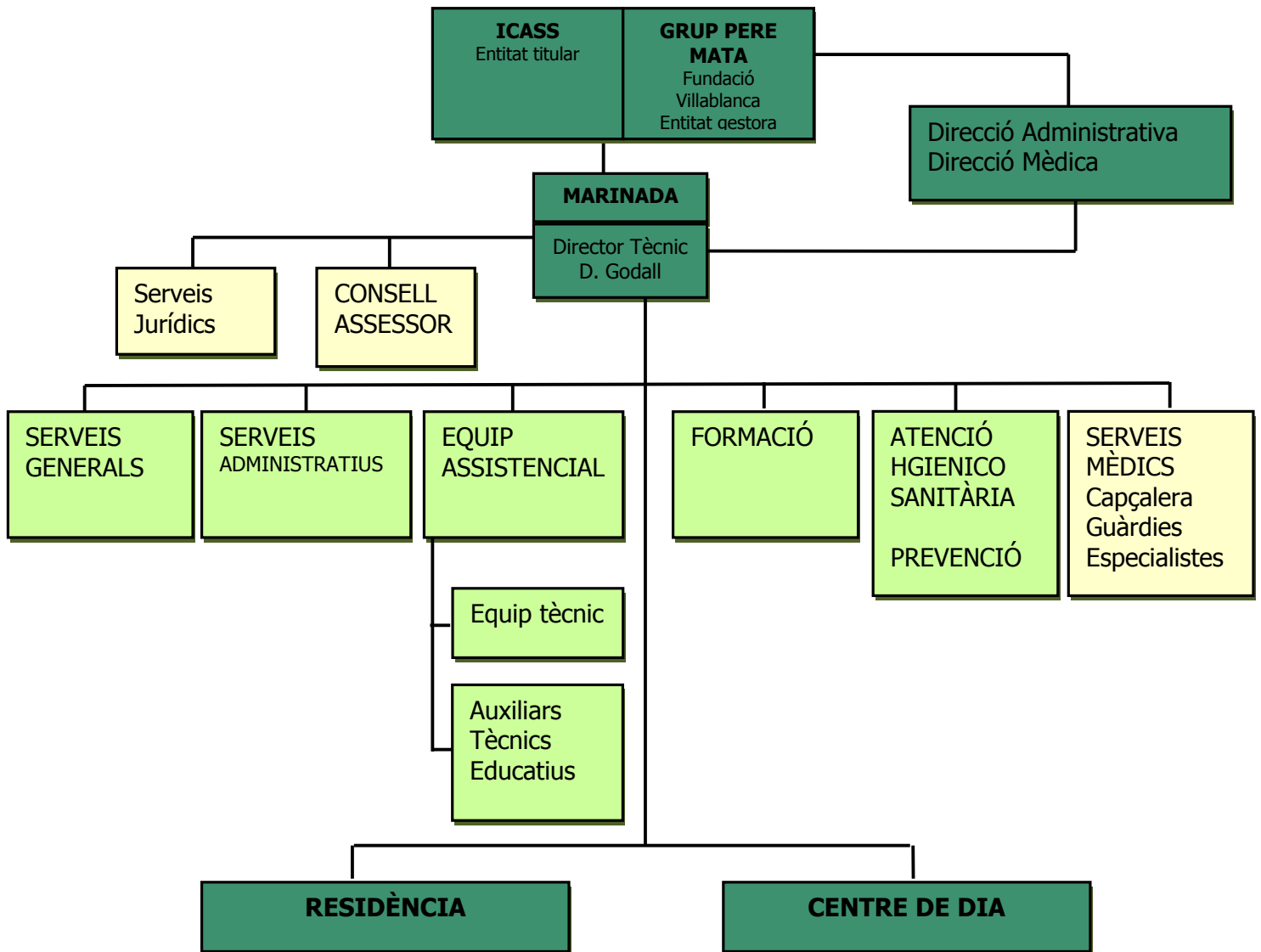
NETEJA i BUGADERIA El servei de neteja subcontractat a una empresa externa al grup (ISS) i a un Centre Especial de Treball (Fundació Pere Mata).

MANTENIMENT servei de manteniment subcontractat a una empresa externa.

JARDINERIA. Servei subcontractat a una empresa externa.

SERVEI DE PREVENCIÓ I SEGURETAT LABORAL. Servei pròpi del Grup Pere Mata.

3-ORGANIGRAMA

F. ACTIVITAT ASSISTENCIAL

1- INGRÉS, ACOLLIDA I ADAPTACIÓ DELS NOUS USUARIS.

La demanda d'ingrés a Marinada sorgeix des del Servei de Disminuïts del Departament de Benestar i Família de la Generalitat, que avaluen la necessitat d'atenció especialitzada.

El centre realitza les següents actuacions:

FASE D'ADJUDICACIÓ DE PLAÇA:

- Estudi de les sol·licituds familiars que proposa l'ICASS segons l'informe mèdic, social i psicològic. Es pretén valorar la idoneïtat del servei per al perfil d'usuari.
- Establiment del contacte telefònic amb cada una de les famílies dels candidats, concertant una entrevista directa, amb assistència de l'usuari, per part de l'equip tècnic del centre.
- Familiars, història clínica completa, habilitats, hàbits socials, alteracions neurològiques...
- Informació a la família, durant l'entrevista, de les característiques del centre, perfil dels usuaris i de tots els passos que han de donar en cas d'ingrés.
- Informació del personal responsable del centre: relació nominal de càrrecs i funcions.
- Trasllat de la valoració del centre a l'ICASS per tal que es decideixi l'adjudicació de la plaça.
- Es demana a la família la documentació necessària per a l'ingrés segons Decret 176/2000.

FASE PRÈVIA A L' INGRÉS.

- Recollida de la documentació:
 - Còpia del certificat de disminució.
 - Còpia del DNI i la Tarja Sanitària (original).
 - Còpia del NASS.
 - Còpia (si la tenen) de la carta de confirmació de plaça de l' ICASS.
 - Informe mèdic recent (< de tres mesos): dades generals, malalties actives, al·lèrgies, medicació, règim dietètic, atencions sanitàries i d'infermeria que necessita i valoració de la disminució.
 - Anàltiques o constància de vacunació de l' Hepatitis B i proves que descartin la Tuberculosi.

- Programa PIA fet, o el que en el seu cas determini el PRODEP el dia de l'ingrés.
- També es demana a la família la roba bàsica que l'usuari necessita al moment de l'ingrés, així com també tots els estris necessaris per a la higiene personal, degudament marcats amb el nom de l'usuari.
- Es dóna el Reglament de Règim Intern.
- Signatura del contracte assistencial.

FASE D'INGRÉS.

S'envia una carta a l'ICASS de comunicació de l'ingrés i també al jutge o Ministeri Fiscal.

El primer dia que l'usuari ingressa al centre, coneix a un primer curador que serà qui l'introduirà al centre. Aquest li ensenya les instal·lacions, el va presentant a la resta del personal i d'usuaris i intenta satisfer les necessitats que presenta en els primers moments. L'usuari s'inclou a un grup d'activitat per tal de poder fer la seva integració de manera progressiva. Després s'anirà inclouent a la resta d'espais amb el suport i supervisió del personal curador i del tècnic referent. El temps d'adaptació és variable i depèn de les característiques i evolució del procés d'aquella persona.

Al ingrés, també s'iniciarà el programa d'atenció individualitzada, amb la corresponent obertura de la història clínica modular (expedient assistencial), realitzant-se l'exploració psicopatològica amb les proves que es cregui més convenientes, exploracions somàtiques complertes, analítiques, EEG... a fi efecte d'establir un diagnòstic provisional i les estratègies assistencials que se'n derivin, les quals quedaran reflectides en el programa individual de rehabilitació.

Passat el temps que l'usuari necessiti per adaptar-se, serà integrat al centre en règim de vida normalitzada, segons el Projecte Individual de Atenció, atenent a les seves característiques personals, tipus de comportament i nivell d'autonomia personal.

2- LA LLAR.

El servei de centre residencial és el servei d'acolliment residencial de caràcter temporal o permanent que té una funció substitutòria de la llar, adient per acollir a persones amb disminució psíquica amb alt grau d'afectació.

Tenint en compte l'edat dels residents, l'objectiu essencial és proporcionar tot allò que sigui necessari per tal d'assolir una qualitat de vida digna i respectable. D'acord amb aquest objectiu s'orienta l'atenció i el tractament cap a mantenir aquelles aptituds aconseguides i, en la mesura del possible, potenciar-les mitjançant activitats i experiències adients.

Per tal d'aconseguir la distinció de la funció de residència i les activitats de dia cal diferenciar clarament els espais, de manera que, cadascun d'aquests llocs adquireix el seu valor i normativa pròpies. Només així tenen sentit els intercanvis que en ells es produeixen.

El recorregut de la persona pels diferents espais i la presència del personal en aquests, permet que aparegui un "espai de relació", possibilitant que es puguin dur a terme diferents intercanvis. Això implica la continuïtat del personal i la creació d'uns llocs i d'uns temps d'anàlisi que, sempre en grup (l'equip assistencial), contrastin les diferents observacions recollides a fi d'anar comprnent l'evolució de cada cas i anar elaborant l'actitud més adequada per facilitar el seu progrés.

Així és com el Centre, entès com un conjunt, aconsegueix una organització que d'una manera global facilita i promou les diferents possibilitats d'expressió dels residents que, deixant de ser objectes passius que només reben cures i atencions, esdevenen subjectes actius de relació, als que se'ls reconeix llur possibilitat d'intercanvi en l'ordre afectiu, de lleure, social, etc.

Hem de tenir en compte que la feina que es fa amb els nois amb tant alta afectació s'entrellaça en les vessants dels espais de vida (eix matern) i els espais educatius i rehabilitadors (eix patern). És per aquest motiu que ara explicarem de forma global com es té cura de les necessitats bàsiques dels nois a nivell de llar però més endavant, al parlar del treball habilitador i rehabilitador, sortiran de nou alguns d'aquests aspectes abordats amb tècniques més específiques.

El treball que es fa per tal d'aconseguir una veritable **llar substitutòria** gira al voltant de quatre grans línies que exposarem tot seguit.

2.1- EL DESCANS NOCTURN.

Els dormitoris estan ubicats a la primera planta de l'edifici. La distribució és molt senzilla a nivell arquitectònic ja que estan a banda i banda d'un gran passadís.

Cada noi té assignada una habitació i un llit de manera que té el seu lloc per dormir. En aquest sentit s'ha treballat força per tal de personalitzar al màxim aquest espai amb l'ajut del personal d'atenció directa que coneix bé el que és significatiu per a cada noi i també amb l'ajut de les famílies, les quals, en alguns casos, han orientat en la decoració dels dormitoris dels seus familiars ingressats al centre. Aquesta personalització consisteix bàsicament en el suport visual de fotografies del noi i també elements personalitzats (imatges, pòsters, objectes, etc.).

Les habitacions són individuals i compartides, la majoria són de 3 i amb un màxim de 4 usuaris per espai. La distribució dels nois es fa per afinitat amb les característiques dels companys i descartant qualsevol incompatibilitat. Les habitacions individuals les ocupen nois/es que alguna raó psicopatològica i/o de comportament així ho fa aconsellable.

Al llarg dels anys s'ha incidit molt en el hàbits del son de manera que actualment els patrons de son, en general, són força bons.

Les funcions del personal de nit en aquesta àrea són:

- Vetlla
- Seguir el programa de control d'esfínters:
 - Usuaris semi-autònoms que tenen marcada una pauta horària per aixecar-se.
 - Usuaris dependents als que seguint una pauta horària se'ls canvia el bolquer.
- Canvis posturals als nois amb dificultats motrius.
- Control d'hàbits de son i, si cal, acompanyaments o altres mesures correctores segons pautes individualitzades.

2.2- DIETES I HÀBITS D'ALIMENTACIÓ

La nutrició és un dels aspectes importants que determina la qualitat de vida dels nois. Tant és així que ha estat un tema molt treballat en el centre tant en l'aspecte de control i tipus de dieta més adient com en el seguiment de l'estat nutricional de cada noi.

DIETES

És una àrea portada pel responsable higienicosanitari (infermeria), junt amb el metge de capçalera. També comptem amb el treball d'un equip de dietistes contractat per l'empresa de càtering i un contracte d'assessorament amb la Universitat Rovira i Virgili.

Seguint el protocol d'alimentació del centre, es realitza un control bimensual de pes a tots els usuaris (tant de Residència com de Centre de Dia).

Si hi ha problemes de pes (augment o pèrdua excessiva) es pot augmentar la periodicitat. Mitjançant l'IMC (Índex de Massa Corporal) es calculen les necessitats energètiques dels usuaris i es decideix quin tipus de dieta és la convenient per a cadascú. L'IMC de cada usuari de la residència és calcula almenys un cop a l'any, encara que segons cada cas (algun noi/a que s'ha detectat que ha augmentat o minvat excessivament de pes) es calcula i modifica la dieta segons les seves necessitats les vegades que calgui.

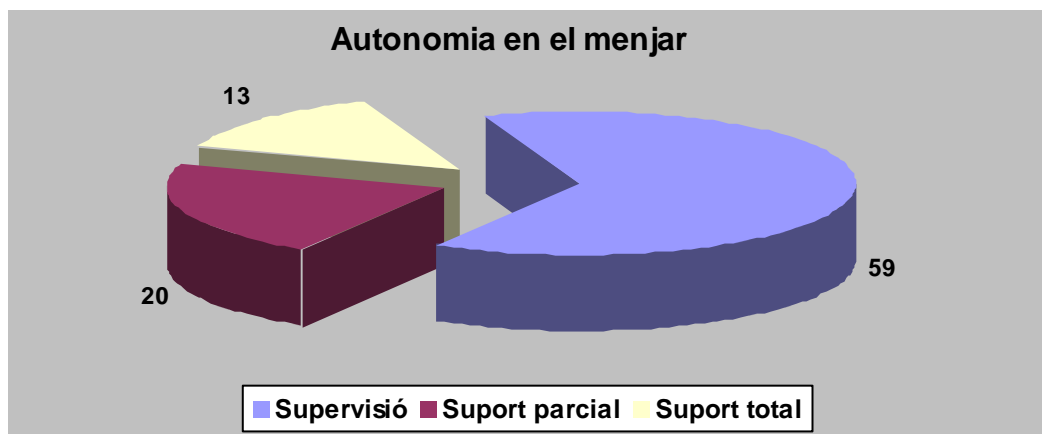
La infermera s'encarrega de que l'usuari prengui la dieta que li correspon i que aquesta s'adapti a les seves necessitats. Totes les dietes es reparteixen trossejades ja que la majoria dels nois del centre mengen de manera compulsiva, molts presenten disfàgia i hi ha risc d'ennuegar-se, a més pel dèficit cognitiu que presenten no saben utilitzar el ganivet. També s'utilitzen suplementes segons les necessitats de cada persona (espessants pels nois que presenten disfàgia, gelatines per assegurar una aportació de líquids pels nois que rebutgen l'aigua, suplementes proteics, pels nois amb alteracions analítiques que ho precisen...). Estem en contacte amb el departament de Nutrició de l'Hospital Sant Joan, que ens assessoren i també gestionen les demandes de suplementes alimentaris (espessant, suplement proteics, nutricions enterals...).

Actualment les dietes estan distribuïdes de la següent manera:

- *Dieta normal o estàndard.*
- *Dieta hipocalòrica.*
- *Dieta Protecció Biliar (Pobre en Greixos).*
- *Dieta sense gluten ni lactosa.*
- *Dieta hipoprotèica*
- *Dieta diabètica.*
- *Dieta enteral (sonda gàstrica).*
- *Suplement de fibra (restrenyiment).*

HÀBITS:

Amb tots els nois es treballa pedagògicament durant l'àpat: la seva pròpia conducta, la relació amb els companys i les normes socials de comportament en aquest espai, etc. Als nois més afectats i que són totalment dependents en aquest espai se'ls dona el menjar a la boca, tenint sempre en compte les seves pròpies particularitats a l'hora dels àpats (velocitat de la ingesta, etc.).

2.3- HIGIENE.

La higiene corporal i de la roba també és un factor important de la qualitat de vida de les persones tant pel que fa al punt de vista sanitari com social i relacional. L'aspecte extern és la carta de presentació cap als que ens envolten i en moltes ocasions tenyeix la relació que és pot establir.

El treball de seguiment i control en aquest sentit també es fa per par de tot l'equip, i especialment per part dels cuidadors Responsables de Torn. La tasca concreta de la higiene va bàsicament a càrrec del personal d'atenció directa, per les característiques altament dependents dels usuaris, tot i que es fa un treball important per adequar l'ajut que necessita cada noi, intentant aconseguir que vagi net amb el màxim d'autonomia possible.

Els aspectes treballats són:

- **Higiene general:** dutxa diària per mantenir i protegir la integritat de la pell i del cuir cabellut. A tots els usuaris se'ls tallen les ungles (mans i peus) 1 cop per setmana. També es fan tractaments específics a cada noi de manera individualitzada segons les seves necessitats (cremes específiques, xampús anticaspas...)
- **Higiene bucal:** respatllar les dents per mantenir la flora bacteriana normal i prevenir infeccions i ressecament de les mucoses bucals. Tots els usuaris de la residència es renten les dents dues vegades al dia amb pasta fluorada (Lacer). La cura en la higiene bucal és molt important per prevenir problemes infecciosos, malaltia periodontal, problemes gingivals... que afecten el benestar dels nois i també per evitar problemes com l'halitosis que afecta greument la seva integració social. A més molts nois tenen problemes bucals degut a efectes adversos de la medicació (antiepilèptics, pel seu elevat contingut en sucres, neuroleptics, que provoquen sequedat

bucal...), al tipus de dieta que prenen (els usuaris que prenen dieta triturada no masteguen i el mastegar és una manera fisiològica de netejar la boca), a la manca de col·laboració a l'hora de netejar-los les dents...

A part de la higiene bucal diària és fa una higiene dental professional segons les necessitats de cada usuari. Aquesta pot ser semestral, anual o biennal, la higienista dental és la que fixa la periodicitat.

- **Afaiat:** dels nois, diàriament, per contribuir a una higiene més pràctica i també a l'aspecte de la imatge corporal adequada.

2.4- SALUT.

El camp de la salut en la població que atenem és molt important tant per l'atenció habitual en qualsevol col·lectiu residencial com per les patologies somàtiques associades als quadres de disminució.

És per aquest motiu que el responsable higienico-sanitari (infermeria) vetllarà per l'atenció sanitària dels nois establint estratègies i programes de control i prevenció (controls ponderals, de tensió arterial, control de les vacunacions, programació de revisions als especialistes: oftalmòlegs, ginecologia, higiènes dentals...)

L'atenció directa es fa per part del metge de capçalera que tenim una hora diària al centre. És a través d'aquestes visites que si és necessita la consulta o intervenció d'algun especialista, en fa la derivació pertinent. Pel que fa a l'atenció d'aspectes més psiquiàtrics, disposem de 11 hores la setmana de psiquiatra.

Durant l'any 2012 s'han realitzat un total de 111 derivacions o consultes a altres serveis especialitzats distribuïdes de la següent manera:

- Centre Paràlisis Cerebral: 3
- Radiografia: 10
- Eco abdominal: 1
- Cirurgia: 4
- Urgencias: 15
- Eco Renal: 2
- Urologia: 3
- ORL:3
- Trauma: 4
- Cardiologia: 4
- Dentista: 8
- EEG: 3
- Centre Parálisis Cerebral: 3
- Mamografia: 5
- Medicina Interna: 3
- Oftalmólogo: 1
- Nutrición: 2
- Emdocrino: 2
- Neurologia: 2
- Analíticas: 1
- TAC craneal: 2
- Cirurgia Cardiovascular: 1
- Ecocardiograma: 2

- ECG: 1
- Podòleg: 2
- Resonància Magnètica: 1
- Cirurgia vascular: 1
- Cardiologia: 1
- Pneumologia: 1
- Higienista dental: 20

En base a les disposicions del Decret 176/2000, des de l'àrea d'infermeria es realitzen diferents controls i registres:

- **Controls de pes.**
- **Control de Tensió arterial.**
- **Controls de diabetis.**
- **Analítiques de sang.**
- **Control de menstruació**
- **Controls de les epilèpsies.**
- **Control de medicació.**
- **Control de les úlceres per decúbit.**
- **Control Vacunal.**
- **Control de caigudes.**
- **Control d'incontinències.**
- **Control dels estats d'agitació.**

3- UNITAT PSICOEDUCATIVA I DE REHABILITACIÓ:

Un altre aspecte, complementari a tot el que hem anat exposant fins ara, i també de vital importància, és el treball amb els usuaris des de la vessant més rehabilitadora, psicoterapèutica o psicoeducativa.

Es completa l'atenció amb una intervenció biopsicosocial que incideix en la globalitat de la persona, tenint en compte les seves mancances o la seva patologia.

El nostre interès rau en un plantejament psicopedagògic que busca aconseguir el màxim desenvolupament possible com a persona de cadascun dels nois i noies atesos, no només oferint una bona qualitat de vida, sinó també, utilitzant els recursos psicoterapèutics i psicopedagògics per a potenciar les capacitats disponibles en cada noi/a.

Intentem doncs, facilitar un progressiu desenvolupament de l'autonomia personal en les seves diferents àrees (assistencial, psicomotriu, habilitats cognitives, relació amb l'entorn...), junt amb aspectes afectius, emocionals, etc. És una tasca complexa, però permet disposar de diferents espais i punts d'observació que junts constitueixen un entramat de possibles experiències vivencials.

Aquest plantejament rehabilitador es basa en tres grans eixos:

- Programa Interdisciplinari d'Atenció Individualitzada (PIAI)
- Programes d'Aula
- Programa Anual d'Activitats
- Programes específics

Els objectius plantejats al PIAI queden plasmats en els programes d'aula i programes específics, treballant en petits grups per tal d'aconseguir una major individualització.

3.1- PROGRAMA INTERDISCIPLINARI D'ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA

El nostre objectiu prioritari és donar la màxima qualitat de vida als usuaris. Això suposa, moltes vegades, HABILITAR i introduir noves conductes, estratègies cognitives, etc. Altres vegades, el que hem de fer és REHABILITAR conductes o maneres de pensar o processar la informació que són errònies o que suposen una conducta desadaptada o un malestar pel subjecte.

És per tot això que a cadascun dels usuaris, tant de Residència com de Centre de Dia, se'ls hi realitza una avaluació i exploració des de diferents perspectives: somàtica, psíquica, sociorelacional, fisioterapèutica, etc.

A partir de les dades objectivades i contrastades per tot l'equip, s'elabora el **Programa Interdisciplinari d'Atenció Individualitzada (PIAI)**, en el qual, en base a les potencialitats de cadascun dels usuaris, es plantegen els objectius. El PIAI es valora i es revisen els objectius anualment. En funció de l'evolució de cada usuari es mantenen, es replantegen o es van substituint per objectius més complexos. Cal tenir sempre en compte la participació de tot l'equip interdisciplinari en l'elaboració del PIAI, així com la implicació de la família dels usuaris per aconseguir la continuïtat del projecte.

Àrees que engloba el Programa d'Atenció Individualitzada:

- Autonomia Personal
- Àrea Cognitiva
- Àrea Senso-motora
- Àrea Ocupacional
- Comunicació i Llenguatge
- Àrea Personal-Social
- Àrea Familiar
- Àrea Emocional
- Àrea Social, d'Integració a la comunitat i d'Oci.
- Àrea mèdica i farmacològica.

3.2- PROGRAMA D'AULA – GRUPS PSICOEDUCATIUS

HABILITACIÓ / REHABILITACIÓ.

Tenim creats diferents espais de vida en els quals es treballen els objectius psicopedagògics plantejats, tant a nivell individual com també grupal. Son grups petits que es formen en funció d'unes característiques comunes per tal de ser homogenis, però respectant la individualitat. Aquests grups, també estan lligats entre ells, per tal de poder establir ponts i fer que en moments determinats, els usuaris puguin anar passant per un o per l'altre en funció de les seves necessitats específiques de cada moment.

Cadascun dels espais segueix un **Programa Setmanal d'Aula**, en el qual s'hi intercalen les activitats encaminades a aconseguir els objectius del PIAI, ja sigui a nivell assistencial, a nivell psicoterapèutic o psicoeducatiu o de qualsevol de les altres àrees descrites anteriorment. S'utilitzen diferents tècniques o estratègies d'intervenció distribuïdes en diferents àrees: àrea funcional, cognitiva, senso-motora, àrea cognitiva, àrea ocupacional, emocional, àrea social i integració a la comunitat, àrea familiar, tractament psicopatològic i àrea somàtica.

Altres aspectes més concrets o objectius específics del PIAI es treballen també en grups on hi ha usuaris de diferents aules però amb característiques similars.

En cada un d'aquests espais s'hi inclouen els usuaris de Centre de Dia en funció del perfil. El personal de Centre de dia també s'ha adscrit als espais de manera que això permet, si cal, desdoblar el grup per fer activitats.

La Residència està organitzada en dues zones diferenciades (A i B), i en cadascuna s'hi ubiquen diferents grups terapèutics. Desde la seva obertura, els grups terapèutics de Marinada sempre han portat noms de fruites.

ZONA A:

KIWIS:

És un espai destinat a nois i noies amb greus afectacions motores. El programa grupal es basa en activitats dissenyades per millorar aquests handicaps. La vessant sensorial hi té un pes prioritari com a base de la resta de estimulacions i de la construcció del món simbòlic que ens envolta. Les tècniques utilitzades es basen en la estimulació multisensorial, fisioteràpia, mobilitzacions i estimulació cognitiva. Un espai molt utilitzat és la sala d'estimulació/relaxació, on es treballa tant a nivell de rehabilitació (fisioteràpia) com de relaxació i la sala de psicomotricitat.

A nivell cognitiu o d'adquisició i/o manteniment d'habilitats, se realitzen activitats de orientació temporal, comunicació alternativa amb pictogrames, estimulació del llenguatge (assemblea), taller de contes (joc simbòlic) i adquisició de conceptes. Els objectes intermediaris que donen sentit a les diferents activitats, tenen un caràcter estacional i d'adquisició de la temporalitat. Es realitzen també activitats de estimulació sensorial (olor, sabors, tacte), discriminació de sons, massatge para facilitar la seva percepció i diferenciació del seu cos, identificació d'imatges u objectes quotidians i discriminació visual i auditiva (Taller de sons, TV).

MANDARINES:

És un espai destinat a nois i noies amb un petit grau de desenvolupament, alguns d'ells amb afectacions motores, trastorns del espectre autista i trastorns del comportament. El programa grupal també recull tècniques d'estimulació basal, rehabilitació, psicomotricitat, estimulació cognitiva i socialització.

L'aula disposa d'una zona totalment encoixinada a fi efecte de poder controlar problemes d'equilibri i prevenir caigudes, treballant aspectes psicomotrius, relacionals, etc., en un entorn protegit i adaptat a les seves necessitats.

S'ha fet un disseny horari, prioritzant els tallers d'habilitats tots els dies, matí i tarda. Degut a les capacitats tan minses d'aquest grup, es treballa molt la estimulació sensoriomotriz, així com les habilitats comunicatives i socio-emocionals dels subjectes.

Es realitzen activitats d'estimulació sensorial, massatge, psicomotricitat, estimulació cognitiva (jocs d'atenció conjunta amb objectes amb llums i sorolls, exploració de objectes, fixació, seguiment visual, etc) i de relació interpersonal.

PLÀTANS:

Seria un grup de nois i noies amb un grau més alt de nivell cognitiu i d'autonomia i una part amb trastorns del espectre autista. Fan tasques molt variades relacionades amb l'estimulació de l'autonomia en les activitats de la vida diària (higiene, vestit, alimentació, etc), les funcions cognitiva, sensorial, psicomotriu, etc. Que es treballen tant a dins l'aula, com fora activitats transversals. Ho combinen amb tasques de fisioteràpia, jocs, i amb varietat d'espais: sala estimulació multisensorial, sala de psicomotricitat, cúpula: on es realitzen tallers de Comunicació i de treball cognitiu en grups reduïts.

Les activitats del programa d'aula inclouen estimulació sensorial (olors, sabors, tacte-textures, propioceptiva i vestibular), estimulació cognitiva-conceptual (identificació d'objectes funcionals de la vida diària e imatges funcionals de la vida diària, praxis, llenguatge: comprensió, denominació, repetició; associació de sons amb objectes e imatges; raonament), psicomotricitat (passeigs, circuit, sala de psicomotricitat, psicomotricitat fina i coordinació visuomaneal, integració i reconeixement de

l'esquema corporal), pautes de relació social i comunicació (jocs de pilota, grups de comunicació) i expressió plàstica.

MADUIXES:

Inclou un grup de usuaris majoritàriament amb trastorns de l'espectre autista molt severos i alguns d'ells amb epilèpsia molt greu; això suposa greus deficiències en el desenvolupament de les seves habilitats d'autonomia personal i habilitats de comunicació i de relació social, implica un important treball a nivell assistencial. També presenten trastorns de conducta, encara que tenen poques dificultats de moviment.

Es realitzen activitats d'estimulació sensorial (olors, sabors), massatge, psicomotricitat, estimulació cognitiva i comunicació (jocs d'atenció conjunta amb objectes i exploració de joguines amb llums i sons) per facilitar la relació interpersonal amb el cuidador.

PINYES:

Agrupa usuaris que comparteixen, en general, un perfil psicogeriatric per la seva edat avançada i un bon nivell de capacitats cognitives i d'autonomia per a les activitats de la vida diària. Inclou usuaris amb deteriorament cognitiu y/o demència. Necessiten estimulació per a afavorir el manteniment de les seves habilitats i capacitats cognitives i el programa d'aula està dissenyat per aconseguir aquestes finalitats.

Es realitzen activitats d'estimulació de les seves capacitats d'autonomia bàsiques (taller d'higiene i vestit), instrumentals (Taller de cuina, Taller de Reciclatge de paper, Taller de jardineria) i avançades (Taller de ball i cafè) estimulació cognitiva (planificació, orientació, atenció, conceptes, memòria, identificació d'imatges i objectes, llenguatge:expressiu i comprensiu, càlcul, raonament, comunicació, discriminació auditiva i associació de sons e imatges), sensorial (olors, sabors, tacte, massatge, sala de psicomotricitat i sems), psicomotricitat i joc simbòlic (taller de contes).

ZONA B:

XIRIMOIES:

Agrupa a nois que presenten un bon desenvolupament motor, poca autonomia i trastorns del comportament. Es parteix del recurs de l'anticipació com a eina bàsica per a estructurar el temps i l'espai, invertint esforços en la prevenció de l'aparició de conductes disruptives. El dia a dia s'organitza al voltant d'algunes activitats relacionades amb tècniques d'estimulació, tant sensorial com cognitiva, i aprenentatges bàsics; així com també joc organitzat i passejos per l'exterior. Paral·lelament es realitzen algunes tasques ocupacionals relatives a la neteja de l'entorn.

El programa d'activitats setmanal compta amb els següents tallers: estimulació basal (SEMS), estimulació propioceptiva, psicomotricitat (taller de caminar, jocs de pilota, saltar al llit elàstic, ...), estimulació cognitiva (orientació, atenció visual, identificació d'objectes, enumeració, ...), manualitats, reciclatge de paper i horticultura.

CIRERES:

Les característiques dels usuaris d'aquesta aula són bastant similars a les del grup anterior, tot i que els nois de Cireres manifesten trastorns de conducta de major envergadura.

En el programa d'activitats es dona èmfasi a aquelles dinàmiques relacionades amb el moviment funcional o adaptatiu, partint de plantejaments terapèutics i pedagògics. Les

activitats d'exterior radiquen en: psicomotricitat, passejos guiats, esports a la zona del llit elàstic, recollida de fruites i garrofes, neteja de l'entorn i transport de la brossa prèviament seleccionada; mentre que les d'interior es fonamenten en els diferents tipus d'estimulació (tàctil-hàptica, vestibular, propioceptiva), l'abordatge de l'esquema corporal i la integració sensorial-cognitiva.

MANGOS:

Es compon de nois amb certa autonomia, però que precisen de supervisió i acompanyament en el desenvolupament de les rutines de la vida diària. Manifesten trastorns del comportament de manera ocasional.

Les activitats programades per aquesta aula van dirigides als aprenentatges bàsics i a l'estimulació cognitiva, contemplant els següents àmbits: esquema corporal, temporalitat, discriminació auditiva, manualitats, fitxes, jocs de taula i d'ordinador (programa Armoni), taller de contes i cançons. Per altra banda, s'inverteixen molts esforços en l'abordatge de la integració sensorial mitjançant l'estimulació propioceptiva i els massatges, promovent el coneixement de la pròpia estructura i els límits corporals. També duen a terme dinàmiques a l'exterior com horticultura, jardineria, passeig, jocs de pilota i esports a la zona del llit elàstic. Per altra banda, realitzen tasques d'índole ocupacional concernents a la intendència del centre, com són: taller de cuina, paper reciclat, buidatge de papereres i cura de les plantes d'interior.

PRUNES:

Integra nois i noies amb un bon nivell d'autonomia que poden presentar puntualment alteracions de conducta. El seu perfil cognitiu els constitueix com a especialment aptes per a beneficiar-se de les tècniques d'anticipació i seqüenciació de processos, resultant primordial llur implantació mitjançant pictogrames o fotografies.

Realitzen activitats per a l'adquisició i/o manteniment d'aptituds cognitives i executives, focalitzades en: temporalitat, esquema corporal, fitxes, decoració del centre, maquillatge i taller de contes. Porten a terme els diversos exercicis pautats a la sala de psicomotricitat, destinats a treballar les estimulacions bàsiques (tàctils, vestibulars i propioceptives), així com les sessions de relaxació a la SEMS. En el programa d'aula també es contempen els recursos i habilitats relatius a l'autonomia personal i a la cura de l'entorn (laborteràpia): ajut en les tasques d'intendència, supervisió de la seva roba, preparació del menjador, manteniment de l'aula en condicions adients, taller de cuina i paper reciclat.

S'ha continuat amb el projecte de la Taula d'estimulació cognitiva, que permet als usuaris interaccionar amb l'ordinador mitjançant una pantalla tàctil. Els nois i noies de Prunes han pogut treure molt profit d'aquesta nova eina, evidenciant-se un augment de les seves competències comunicatives, alhora que de llur satisfacció i autoestima.

Quant a les dinàmiques exteriors, dediquen unes hores a la jardineria i a l'horticultura. Segueixen el programa de passejos i d'esports a la zona del llit elàstic, gaudint diàriament d'una estona per a l'esbarjo i les interaccions espontànies adaptatives (supervisades i guiades pel personal terapèutic).

3.3- PROGRAMA ANUAL D'ACTIVITATS

En aquest programa s'intenta marcar la cronologia del temps, senyalant les festes típiques, les estacions... tot treballant de forma integradora en les diferents àrees: personal (funcional-adaptativa, cognitiva, emocional, motora, ocupacional), participativa i d'integració a la comunitat.

3.3.1- ÀREA FUNCIONAL - ADAPTATIVA:

Aquesta àrea inclou totes aquelles activitats relacionades amb la cura personal i de l'entorn del subjecte. Donada la gran afectació de la majoria dels usuaris del nostre centre, és molt important la feina que es pot fer en aquesta àrea, ja que moltes vegades, és a través de la cura del cos i de l'entorn immediat i quotidià que es pot accedir al treball de la resta d'àrees, ja sigui cognitiva, emocional, i fins i tot la motora, l'ocupacional i la del lleure.

A través de les activitats de la vida quotidiana es pot establir una relació habilitadora i rehabilitadora alhora.

I- Habilitats d'Autonomia Personal:

I.1.-Activitats d'Higiene:

Diàriament, es porta a terme a tots els usuaris la seva higiene personal. Cada usuari, dins de les seves possibilitats o limitacions, participa en menor o major grau de la seva higiene.

Pels usuaris totalment dependents, el moment de la higiene significa un espai de relació amb l'altre i alhora amb les sensacions corporals que això li provoca. Es treballen aspectes de sensopercepció, sobretot tàtil.

Els usuaris amb major nivell cognitiu o amb menys problemes motrius treballen l'espai de la higiene com un taller d'adquisició d'hàbits on, mitjançant la supervisió del personal d'atenció directa, cadascú ha d'anar aprenent a realitzar, en la mesura que pugui, els passos de la seva higiene personal. S'intenta que el cuidador vagi disminuint l'ajuda i que els nois/es vagin adquirint més habilitats.

L'activitat de la higiene personal inclou la dutxa, pentinat i afaitat diaris, higiene bucal després dels àpats, repàs de les ungles / oïdes com a mínim una vegada a la setmana, i depilacions (si s'escau).

I.2-Activitats del menjar:

El moment de l'àpat permet treballar molts aspectes amb tots els nois ja que forma part de les activitats de la vida diària i es repeteix tres cops al dia, de manera que és fàcil que els nois ho puguin integrar malgrat les seves dificultats d'aprenentatge.

Durant l'àpat es treballa amb tots els nois la seva conducta, la relació amb els companys i les normes socials de comportament en aquest espai. És important que aprenguin a: no aixecar-se de la taula entre plat i plat, esperar que arribi el carro del menjar amb paciència, no molestar els companys de taula, no prendre el menjar del veí, seure correctament, utilitzar el pitet o tovalló, no aixecar-se fins que el referent ho indiqui un cop s'ha acabat l'àpat, utilitzar correctament els coberts i el got, no menjar

amb les mans, mastegar bé els aliments, no menjar massa ràpid, embrutar-se el mínim possible,...

Durant l'any 2012 s'ha creat el **GRUP DE PRÀXIES**. Hem observat que molts dels nostres usuaris necessiten millorar el moviment de masticació i deglució, ja que els ténen incorrectes, ja sigui per incapacitat física o per disfunció en l'aprenentatge. Això al final dificulta la digestió del menjar, molt important pel benestar diari. Alguns d'ells presenten també dificultat orgàniques a nivell orofacial o d'altres més de caire funcional. Tant unes com les altres, amb el programa d'estimulació miofuncional apostem per a una millora de la tonicitat, mobilitat, control del moviment, major consciència corporal, etc. Es treballa en grup reduït, de manera setmanal.

I.3- Control d'esfínters:

Es realitzen controls i registres diaris (diürns i nocturns) individualitzats de miccions i deposicions. Això permet veure quina és la freqüència o si hi ha alguna modificació en el ritme dels subjectes. A més, s'intenta intervenir ja sigui amb programes de modificació de conducta o d'adquisició d'hàbits, a fi efecte de que aquells usuaris que no controlen esfínters puguin aprendre a fer-ho, ja sigui amb un control parcial o total, o si més no, augmentin la seva qualitat de vida (aprendre a no manipular, etc.).

A part del registre d'incontinències, abans mencionat, a Marinada hi ha 59 usuaris amb control d'esfínters (urinari/fecal). Aquest control és diari i el fan tots els torns de curadors. Els controls es fan quan apareix un problema d'incontinència i/o davant de problemes de restrenyiment. Al control es registra si l'usuari micciona o no, si fa deposició i la quantitat, si se li ha posat enema i a les dones també se'ls hi fa un control de menstruacions (1r dia del cicle i durada de la menstruació).

I.4- Vestit i Roba:

Els usuaris que puguin fer-ho, triaran diàriament, en la mesura que es pugui, i sota la supervisió del personal d'atenció directa, la roba que es volen posar en funció dels seus gustos personals i les necessitats de cada moment. S'aprofita el moment natural del vestir-se i desvestir-se per tal de realitzar tallers de vestit, la finalitat dels quals és que els usuaris vagin aprenent tota la seqüència a l'hora de posar-se les peces de roba, diferenciació del dret i el revés, entrenament en habilitats de botonar, pujar i baixar cremalleres, etc.

Laborteràpia: armaris

Amb aquells usuaris del grup de Prunes que tenen una certa autonomia en l'ús de la seva roba, es treballen certs aspectes com són: ordenar el seu armari, distribuir correctament la roba, escollir la roba que s'han de posar i que aquesta sigui adequada a l'estació de l'any, no agafar roba d'altres nois/es, etc. Es pretén que aquests usuaris puguin fer un ús el més normalitzat possible del seu armari. El grup es realitza amb la supervisió directa d'un cuidador referent.

II- Habilitats Domèstiques:

II.1- Activitats de neteja:

Els grups de Prunes i Pinyes s'encarreguen durant els matins de col·laborar en algunes tasques de cura de l'espai de la llar. Es treballa, conjuntament amb la supervisió d'un

cuidador/a, en l'adquisició d'hàbits, treball grupal, horaris, normes, etc.

Altres usuaris de les aules de Xiris i Cireres participen i col·laboren en la neteja i cura de l'hàbitat exterior: recollida de papers, arrencada de males-herbes, transport de la brossa fins als contenidors, etc.

Totes aquestes activitats estan plantejades des del programa d'aula de cadascun dels usuaris.

II.2- Activitats d'organització i preparació dels menjars:

Alguns dels usuaris amb més autonomia (aules de Pinyes i Prunes) col·laboren diàriament en la preparació de l'espai del menjador per als diferents àpats: parar les taules, portar les gerres, els gots, etc.

3.3.2- ÀREA COGNITIVA:

Les funcions cognitives són totes les activitats mentals que realitza l'ésser humà quan es relaciona amb l'ambient que l'envolta, representen l'essència de l'adaptació personal de l'individu i del procés social degut a la capacitat que té de desenvolupar estratègies, planificar i avaluar les seves conseqüències.

Aquesta àrea inclou totes les activitats adreçades al manteniment i/o millora de les capacitats cognitives dels nostres usuaris: atenció, memòria, processament d'informació, comunicació i llenguatge, orientació espacial, autopsíquica, temporalitat, etc.

S'aprofita la realització de les activitats de la vida diària, ja sigui a nivell individual com també grupal, per poder treballar aquells aspectes en els que es vol incidir a cada subjecte.

Dins el programa de cada aula hi ha programades activitats d'estimulació de les funcions cognitives a diferents nivells de complexitat. Les en funció dels nivells de desenvolupament cognitiu de cada grup d'usuaris.

En els usuaris amb els nivells de desenvolupament cognitiu més reduïts (edats mentals de 0 a 12 mesos), es treballa la intel·ligència sensoriomotriu i els requisits cognitius propis de cadascuna de les sub-etapes. Es prioritza el coneixement de l'entorn a través de l'exploració, manipulació i experiència sensorial directa amb objectes de diferents qualitats sensorials. L'objectiu principal es afavorir una elaboració més completa de les representacions mentals de les que podrien aconseguir els usuaris per sí mateixos i, a més a més, d'intentar desenvolupar al màxim els repertoris conductuals bàsics de la pròpia etapa de desenvolupament.

En els usuaris amb nivells de desenvolupament cognitiu majors (edats mentals superiors a 12 mesos), es prioritza la l'estimulació de les capacitats per identificar imatges i objectes, utilitzar objectes, per el seu valor funcional, però també la denominació, repetició i comprensió verbal i raonament.

En els usuaris amb nivells de desenvolupament cognitiu superiors a 36 mesos d'edat mental, l'estimulació cognitiva, a més a més, inclou el treball de les capacitats d'atenció, orientació (personal, temporal i espacial), memòria en totes les seves vessants (remota o història de vida, recent, d'evocació, de reconeixement, etc), raonament, càlcul, grafomotricitat, escriptura, lectura i executives.

Durant aquest 2012, també hem continuat emprant un recurs més innovador en quant a Estimulació Cognitiva, els usuaris/es segueixen treballant amb la Taula d'Estimulació Cognitiva : ARMONI , d'ençà el 2009.

La Fundació Ave Maria de Sitges ha desenvolupat una aplicació informàtica que potencia l'estimulació cognitiva de les persones amb discapacitat intel·lectual, anomenat **Armoni** Consta d'una taula amb un ordinador i un programari amb diferents activitats que s'adapta a cada usuari/a.

Marinada, des de febrer del any 2009 forma part d' aquest projecte pilot junt amb altres centres de Catalunya. Es una eina especialment dissenyada per persones amb discapacitats físiques i sensorials afegides a la discapacitat intel·lectual.El programa ARMONI ens permet estimular, despertar, potenciar les capacitats cognitives dels nostres usuaris: atenció, percepció, memòria, comunicació i llenguatge, motricitat, coordinació visomotriu, orientació espacial i temporal, etc.; a més a més ens permet fer un treball individual, personal, adaptant el material necessari per cadascun dels usuaris i també registrar les sessions per fer una avaluació tant quantitativa com qualitativa per fer un seguiment de l'evolució de cada un d'ells.

Durant el 2012, s'ha tornat a fer formació sobre el funcionament de la taula i el procediment de les sessions individualitzades als curadors/es del centre. El personal docent seràn aquests, amb la qual cosa els permetrà realitzar intervencions individuals i entrar en el contacte personal des d'un altre contexte, amb possibilitat d'ampliar el vincle, així convertint-se en un espai on els nois/es reben una atenció personalitzada i exclusivitat per part del referent professional.

Han assistit a les sessions 42 usuaris, durant aquest any i intentarem ampliar el nombre d'usuaris personalitzant el temps i adaptant el contingut de les sessions.L'assistència ha estat un cop per setmana.

Marinada ha col.laborat en l'estudi de la baremització i optimització sobre funcions cognitives que pretén estimular Armoni, d'entre tres centres col.laboradors ,dut a terme per l'equip de recerca del Deptm. de Personalitat de la Universitat de Barcelona . Ha consistit en la passació d'una sèrie de proves neuropsicol.lògiques a una població de 10 dels usuaris del Centre en una primera fase , i en una segona fase 7 proves sel.leccionades de la Taula. Estem a l'espera dels resultats de l'estudi. Aquests seran publicats en revistes de divulgació científica a nivell estatal, i possiblement internacional.

3.3.3- ÀREA EMOCIONAL:

En aquest apartat s'hi inclouen diferents activitats amb les que es pretenen treballar tots aquells sentiments i emocions que els subjectes poden expressar, ja sigui de manera lliure i espontània o de manera reglada i preparada.

I- Activitats d'Expressió plàstica:

Tots els programes d'aula contempen un apartat destinat a la realització de dibuixos, pintures, manualitats, construcció d'objectes, etc. Cadascun dels grups treballa aspectes de diferent complexitat segons el nivell cognitiu dels subjectes i llurs capacitats motrius. L'objectiu comú a tots és l'expressivitat. Aquesta activitat estaria relacionada amb el Taller de Reciclatge de paper que més endavant explicarem.

II- Activitats d'Expressió verbal:

- **Assemblea general:** es realitza tots els divendres al matí. És un espai on hi acudeix un grup de nois i noies del centre, així com també el personal responsable de les aules de Pinyes i Prunes, 1 cuidador de Centre de Dia i un terapeuta. És un espai on tothom que vulgui expressar quelcom ho pot fer, i en el qual s'exposen els plantejaments d'altres grups, comentaris del funcionament general del centre, aspectes individuals que val la pena comentar en públic, etc. La paraula transcorre lliurement i s'analitzen alhora comentaris i conductes per tal de poder-hi intervenir en contextos específics. Evidentment està molt adaptat a la capacitat dels nois que hi assisteixen i amb el suport directe del personal.
- **Seguiment de l'estat emocional dels usuaris:** Segons l'estat clínic-conductual dels subjectes en cada moment, els terapeutes referents, directament amb els usuaris que tenen accés a la paraula o per indicació d'altres membres de l'equip, atenen el què es produeix en el dia a dia. D'aquestes converses sorgeixen les estratègies a utilitzar segons cada cas i que seran elaborades en els espais i reunions que té el personal: modificació de conducta mitjançant reforços, expressió plàstica, assignació de tasques concretes, millora de l'autoestima, intervenció familiar, ... A partir d'aquí s'inicia la terapèutica més adequada i se'n fa el seguiment.
- **Grup de Pràxies:** S'ha creat aquest any 2012, també amb la voluntat de poder treballar amb usuaris que presenten necessitat de comunicació, però amb un biaix important entre la seva capacitat cognitiva i de comprensió (bon nivell) però amb una capacitat o impossibilitat d'expressió (baix nivell). Aquests usuaris mantenen una certa capacitat motriu, d'imitació i sobretot d'intencionalitat comunicativa. Amb aquest grup també es treballen aspectes fonètics (articulació), fonològics (audició i ritme). El grup de treball també és reduït i es realitza una vegada a la setmana. Es va un registre de la sessió per tal de valorar la consecució d'objectius, etc.

III- Hipoteràpia:

Aquest any 2012 s'ha continuat l'activitat d'Hipoteràpia, organitzada des del propi centre i realitzada en els jardins del mateix, en un espai adaptat a mode de pista d'equitació. Les sessions s'han dut a terme amb una periodicitat setmanal i se n'han beneficiat 33 usuaris (19 en règim de 2 sessions mensuals i 14 amb 1 sessió).

Hem utilitzat el treball amb cavalls, per una banda, en el tractament i rehabilitació d'aspectes físics, d'equilibri i de mobilitat (paràlisi cerebral, distròfia muscular, traumatismes, ...) i, per l'altra, en la rehabilitació psíquica, contemplant aspectes comunicatius i de relació interpersonal (autisme, psicosis infantil, trastorns generalitzats del desenvolupament, comportament disruptiu, ...). El cavall és un gran igualador que permet que les persones amb discapacitat puguin trencar les diferències i es posin en les mateixes condicions que qualsevol genet. És per aquest motiu que l'activitat d'hipoteràpia facilita la superació de les dificultats físiques i millora la confiança i la capacitat de concentració, alhora que disminueix les tensions emocionals i les alteracions conductuals.

Aquesta temporada hem continuat l'activitat amb l'Hípica "Mas Aragó", especialitzada en tractar amb usuaris de perfil similar als nostres. En les diverses reunions mantingudes s'han abordat en profunditat els aspectes concernents a l'anticipació i seqüenciació de la dinàmica, elaborant al mateix temps un model de plantilla que

permet avaluar objectivament l'evolució de cada usuari en les distintes parts del procés. Per altra banda, hem confeccionat conjuntament el programa individualitzat de cada noi/a, posant èmfasi en els objectius que es pretenen assolir en funció de llurs capacitats, necessitats i nivell de funcionament adaptatiu.

IV- Canoteràpia

Enguany hem continuat amb l'activitat de Canoteràpia dins del marc de les teràpies assistides per animals. Es tracta d'un tipus d'intervenció sistematitzada en què s'incorpora un gos com a part del tractament, amb l'objectiu directe de promoure una milloria en les funcions físiques, psicosocials i/o cognitives dels usuaris. Les sessions estan dirigides per un especialista del projecte "Tan amigos" i desenvolupades conjuntament amb l'equip multidisciplinar del centre. Consisteixen en establir una dinàmica de relació en la qual un gos especialment ensinistrat serveix de catalitzador en el procés de millora física, emocional i social dels usuaris. A partir de la valoració de les necessitats i habilitats de cada noi/a, es marquen uns objectius específics amb la finalitat d'incrementar llur qualitat de vida, com per exemple: promoure la mobilitat i l'activitat física, reforçar l'autoestima, desenvolupar sentiments d'afecte, afavorir l'expressió d'emocions, estimular aspectes de l'àmbit cognitiu (llenguatge, memòria, atenció i concentració) i treballar les habilitats socials i comunicatives. S'han confeccionat unes fitxes individualitzades que permeten registrar la informació concernent a cada persona en el transcurs de la sessió, amb l'objectiu de realitzar el seguiment de llur evolució en la teràpia.

Aquest segon any de posada en marxa del projecte se n'han beneficiat 38 usuaris del centre, amb una periodicitat de 2 sessions mensuals (dimecres alterns).

3.3.4- ÀREA MOTORA:

L'àrea motora es contempla de forma general en els PIAI dels usuaris i es treballa, segons les capacitats i necessitats de cadascú, de forma grupal a través de les activitats d'aula, o bé de forma més específica amb un programa de fisioteràpia individual.

I- FISIOTERÀPIA:

Els objectius fonamentals, tenint en compte l'edat i les dificultats d'aprenentatge que tenen, són: identificar i potenciar al màxim les capacitats que tenen en aquesta àrea i millorar-les si es pot cercant els suports (sobretot ortopèdics) adequats, facilitar la seva autonomia a nivell motriu amb seguretat i aconseguir que en totes les activitats del dia a dia utilitzin les seves capacitats motores i hi participin activament.

En el seguiment i assessorament dels tractaments de fisioteràpia es col·labora amb els serveis de Traumatologia i Rehabilitació de l'Hospital Sant Joan de Reus, amb els Serveis de Rehabilitació del Cap Sant Pere de Reus i de l'Hospital Joan XXIII de Tarragona i amb ASPACE-Barcelona (Associació per l'Atenció a persones amb Paràlisi Cerebral).

Els nois més greument afectats a nivell motriu, amb desplaçament dependent en cadira de rodes, tenen un programa de canvis posturals integrat en les activitats de la vida diària i a més sessions específiques de fisioteràpia cada setmana, a la sala d'estimulació multisensorial i a la sala de fisioteràpia i psicomotricitat. Es practiquen bàsicament correccions i canvis posturals, fisioteràpia respiratòria quan ho indica el metge, facilitació del moviment actiu, psicomotricitat i estimulació sensorial

(estimulacions bàsiques: tacte, propiocepció i moviment). La majoria d'aquests nois estan a les aules de Kiwis i Mandarines. És molt important també per aquests nois intentar evitar el progrés de les deformitats musculars i esquelètiques que la majoria presenten així com tenir molta cura de la pell i prevenir qualsevol tipus d'úlceres.

La resta de nois amb afectacions menys greus del sistema motor, tenen possibilitats de desplaçament autònom o assistit amb diferents tipus de suport en trajectes curts i sobre terreny regular. Els més afectats necessiten cadira de rodes en desplaçaments més llargs i fora del Centre. La part més important del tractament en l'àrea motora està integrada en les activitats de la vida diària, alguns a més realitzen sessions específiques a les sales de fisioteràpia i psicomotricitat. Bàsicament es busca mantenir les capacitats motores que presenten pel seu ús funcional i trobar el ajuts necessaris perquè siguin el màxim de correctes i segures.

Dins del programa de fisioteràpia es dona molta importància al treball motriu que es pot fer dins l'aigua. La teràpia aquàtica forma part del tractament de fisioteràpia i la majoria de nois amb programa de fisioteràpia específic estan inclosos en el grup de piscines.

Per últim, dins de la Fisioteràpia, es tracten els problemes físics aguts que van sorgint, majoritàriament d'origen traumatològic (fractures, lesions de parts toves, dolors musculars,...).

Totes les necessitats dels nois en aquest àmbit són aplicades pel fisioterapeuta i pel personal d'atenció directa amb l'assessorament del mateix.

II- TERÀPIA AQUÀTICA:

Les activitats relacionades amb l'aigua s'han realitzat durant l'any 2012 a les instal·lacions del Reus Deportiu per mediació del Departament d'Esports i Lleure de l'Ajuntament de Reus. Durant els mesos d'estiu es suspèn aquesta activitat i anem a les platges veïnes properes. A la piscina, i en funció de les necessitats de cada noi, es treballa en tres línies:

- **Rehabilitació motriu o fisioteràpia:** amb els usuaris que presenten greus dificultats motrius l'aigua permet realitzar mobilitzacions menys doloroses, una major relaxació muscular que fa disminuir el patiment de les articulacions, més autonomia i facilitat en els seus desplaçaments i moviments i la sensació del límit del propi cos respecte dels altres. Es realitzen exercicis aprofitant les qualitats que ofereix el medi aigua (reducció del pes i resistència de l'aigua al moviment). Aquestes sessions són una part del tractament de fisioteràpia global que els nois tenen al Centre.
- **Rehabilitació psíquica:** qualifiquem així el treball dins l'aigua que es fa amb aquells nois que presenten diferents trastorns de conducta (inactivitat, estereotípies motores, autoagressions, heteroagressions,...) i en els quals hem observat que la pràctica de diferents tècniques de natació i jocs dins del medi aigua, permeten la relaxació i desaparició d'aquestes conductes i ofereixen la possibilitat de gaudir i d'ampliar el seu limitat món d'interessos.
- **Treball lúdic i socialitzant:** Totes les sortides a la piscina ho són, però també es fan sortides a l'aigua específiques en aquesta línia com una activitat més de grup inclosa en els programes d'aula del Centre, pels usuaris que quedarien fora dels dos

primers punts però que poden gaudir del medi aigua a través del joc i beneficiar-se de les relacions socials i personals que comporta sortir del Centre per anar a la piscina o a la platja. Correspon bàsicament a les sortides que s'organitzen a l'estiu.

- L'activitat de piscina es fa durant els períodes de gener a juny i de setembre a desembre a les piscines del Reus Sportiu, tots els dilluns al matí durant una hora. L'equip que acompanya en aquestes sessions està format per:
 - El fisioterapeuta de Marinada com a responsable del programa de teràpia aquàtica.
 - Dos monitors contractats per la Fundació Pere Mata.
 - Un cuidador de Marinada.
 - Un fisioterapeuta del departament d'esports i lleure de l'ajuntament.

Sovint ens acompanyen també estudiants en pràctiques de diferents especialitats (fisioteràpia, infermeria, treball social,...) i dos dels nois del programa són acompanyats per les seves mares.

L'any 2012 s'han fet 31 sessions. El programa s'ha dut a terme amb 32 nois. L'acompanyament és 2:1 en la majoria dels casos i 1:1 per alguns nois amb problemes motors molt greus.

El cost de l'activitat és a càrrec dels usuaris del Centre que hi participen. El transport el fa la Fundació Pere Mata i també s'utilitza la furgoneta pròpia de Marinada.

III- ESPORT I PSICOMOTRICITAT:

Tots els grups tenen inclosos en els seus programes d'aula activitats pre-esportives i de psicomotricitat: circuit de psicomotricitat exterior, sala de psicomotricitat (renovada l'any 2008), utilització d'alguns objectes (pilotes, cordes, gronxadors,...), passejades pels jardins del Centre i les activitats a l'aigua i amb cavalls.

3.3.5-ÀREA SENSORIAL

Les sensacions constitueixen la font principal dels nostres coneixements tant sobre el món exterior com sobre el nostre propi organisme donant a l'individu la possibilitat d'orientar-se en el medi que l'envolta i respecte al propi cos.

A Marinada es treballa l'àrea sensorial segons l'Estimulació Basal i la Teràpia d'Integració Sensorial. Es disposa de dos espais específics per fer-ho: una Sala d'Estimulació Multisensorial (SEMS) i una Sala de Psicomotricitat. Però també hi ha moltes activitats d'estimulació sensorial que es fan en les mateixes aules.

L'estimulació basal consisteix en promoure el desenvolupament global de la persona a través de la proximitat, l'intercanvi i la significació. Les activitats de la vida diària són les que recullen millor aquests tres requisits i per això, cada vegada més, es treballa en la línia d'aprofitar al màxim les AVD pel treball terapèutic.

Els objectius generals del treball d'estimulació sensorial són: experimentar, explorar, sentir, percebre, interioritzar i identificar diferents sensacions visuals, auditives, tàctils, olfactivas, gustatives, de moviment i del propi cos.

Les estimulacions bàsiques (tacte, propiocepció i moviment) estan a la base del desenvolupament psicomotor i són informacions necessàries per sentir i experimentar

el propi cos diferenciant-lo dels objectes i dels altres i poder-lo utilitzar adequadament per relacionar-se amb els altres i amb l'entorn. Molts dels nostres usuaris tenen dificultats en aquest sentit i per això estem ampliant les activitats que inclouen aquest tipus d'estímuls.

La SEMS és un espai dissenyat amb unes característiques determinades i equipat amb una sèrie d'elements on es poden treballar els sentits (dèficits sensorials, hipersensibilitats,...) de forma específica. També es poden crear ambients (combinant adequadament els diferents elements) per aconseguir: relaxar, gaudir, distendre o establir una funció terapèutica, ja que és a partir de les impressions sensorials que cada persona crea el seu propi món. L'objectiu final és sempre millorar la comunicació amb aquests nois.

Malgrat el material, tècnicament sofisticat i adequat a les nostres necessitats, cal tenir en compte, que segueix essent el conductor de la sessió (fisioterapeuta, psicòleg, curador...) l'element més important de la sala tenint en compte la població tant afectada que atenem.

Cada usuari té assignada una sessió setmanal a la sala d'estimulació multisensorial i una a la sala de psicomotricitat. L'acompanyament és normalment 2:1 en sessions d'uns 30 minuts de durada.

Hem pogut objectivar una millora important del comportament d'alguns usuaris amb greus trastorns de conducta durant les sessions d'estimulació propioceptiva i vestibular, així com una reducció evident d'estereotípies motores i conductes autoestimulatives. Tot plegat ens anima a continuar el treball en aquesta línia amb més intensitat.

El treball específic dins les sales d'estimulació és aplicat directament pel fisioterapeuta i pel personal d'atenció directa amb l'assessorament i seguiment d'aquest.

GRUP DE DANSATERÀPIA:

Durant l'any 2012 s'ha creat el grup de Dansateràpia. Aquest grup terapèutic sorgeix de la idea de l'estimulació dels sentits a través de la música i el cos. A partir de la música els usuaris poden incorporar sensacions i integrar-les (integració sensorial) per a una major consciència corporal i alhora també per al seu autoconeixement.

La dansa l'entenem com una eina que els permet exterioritzar, expressar, alliberar tensions i tot allò que "sentem", ajudant a conèixer millor les postures i les parts i límits del seu cos, sentint-se de manera individual i també com a part d'un grup, d'un espai...

Es treballa també amb materials diversos, ja que quants més elements utilitzem fan enriquir l'experiència de la música, més capacitat d'expressió, etc. Els materials s'incorporen de manera dirigida pel monitor, potencien les dinàmiques i l'exteriorització de les emocions, coneixement de conceptes, etc.

Aquesta activitat engloba tot un conjunt d'objectius terapèutics que van desde l'àrea emocional fins a la funcional o la cognitiva. Aquesta activitat es realitza tots els dilluns, desde el mes de novembre fins al mes de juny, en dues sessions diferents.

3.3.6- ÀREA OCUPACIONAL:

Els programes d'aula contempnen activitats pre-laborals, en el sentit de realitzar tasques que impliquen una certa organització i treball grupal, objectius comuns, hàbits laborals, responsabilitats, etc.

I- Taller de Reciclatge de Paper:

Durant l'any 2012 s'ha realitzat el taller de reciclatge de paper en el qual han participat alguns usuaris del nostre centre en funció de les seves capacitats tant cognitives com motrius.

En el reciclatge de paper intervenen diferents processos de menor a major dificultat. Els avantatges que ofereix l'activitat de reciclatge de paper vers altres activitats són:

- Cada usuari pot desenvolupar una sub-tasca que s'adapta a les seves possibilitats.
- Permet que els usuaris participin al llarg de tot el procés. Els nois veuen com el paper no utilitzable es transforma de nou en paper verge i amb aquest es poden fer diferents productes com punts de llibre, postals, targetes...
- Pels nois és una activitat motivadora i gratificant.

No només s'han plantejat objectius en relació a l'activitat en sí mateixa, sinó que també es treballen altres habilitats específiques:

- Habilitats socials, com la interacció adient amb els companys, comportament social apropiat durant la tasca, ...
- Desenvolupament de la motricitat fina.
- Es treballa la creativitat.
- Potenciar el treball en equip, valorant tant el treball propi com el dels altres.

L'activitat de reciclatge de paper es realitza durant tot l'any. Es fan productes per vendre la diada de Sant Jordi, regalar als familiars, programes de la Festa de la Família, felicitacions de Nadal, marcs per a fotografies, ...

Continuarem amb aquesta activitat, intentant que cada vegada sigui més creativa i original.

II- Taller de Cuina:

Els usuaris d'aquest taller s'organitzen en 2 grups de 5 a 7 usuaris, per tal d'optimitzar l'activitat.

Es treballen els següents objectius:

- Afavorir l'autonomia
- Treballar les normes bàsiques d'higiene
- Millorar les capacitats cognitives d'identificar, anomenar, planificar la seqüència de passos, etc.)
- Treballar la memòria
- Utilitzar els estris bàsics de la cuina
- Treballar i millorar la motricitat fina i la coordinació
- Aprendre receptes bàsiques

El taller es desenvolupa setmanalment. Inclou als usuaris amb més capacitats cognitives. Tant a l'aula de Prunes com a la de Pinyes, la part més pràctica es realitza a la cuina i l'altra (més conceptual) es porta a terme dins de l'aula.

III- Recollida de Garrofes:

Durant la temporada 2012, els grups de Xiris, Cireres, Prunes, Mangos i Pinyes han realitzat l'activitat de recollida de garrofes dels arbres del nostre jardí. És una activitat reglada i seqüenciada que la realitzen en grup, adaptant cada fase del procés a les capacitats dels usuaris.

Durant l'activitat es treballen aspectes com:

- Motricitat fina
- Capacitat d'atenció
- Treball en equip
- Seqüenciació
- Etc.

Les garrofes es porten a vendre a la cooperativa agrícola de Riudoms. Amb els diners obtinguts els propis usuaris s'han pogut beneficiar de la celebració d'àpats i compra de material per les aules.

IV- Hort terapèutic

Enguany hem habilitat un espai del jardí per a emplaçar-hi un hort terapèutic.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) afirma que la salut no és tan sols l'absència de malaltia sinó l'estat total de benestar físic, psíquic i emocional. Alguns estudis han demostrat que la pràctica hortícola és beneficiosa per a la salut i propicia el benestar holístic de la persona. En concret, afavoreix una vida sana, permet recobrar l'equilibri mental, fomenta l'autoestima i l'autoconfiança, estimula les relacions socials, ajuda a reduir l'estrès i millora la qualitat de vida.

L'activitat de l'horticultura terapèutica forma part del conjunt d'activitats que es coneixen com a teràpies ocupacionals o ergoteràpies.

Cultivar un hort implica observar (els cicles de la vida, les diferents variables del cultiu), sentir (les olors, les textures, els sons) i, paral·lelament, anar actuant en funció del que es va percebent. Les tasques implicades comporten el centrar l'atenció en l'ara i aquí, potenciant les habilitats funcionals de l'usuari/a que les està desenvolupant.

Un dels principis de la teràpia hortícola sosté que les plantes creixen, canvien, responen a les cures, no jutgen, estimulen els sentits i ofereixen esperances. Però potser el més important és que brinden l'oportunitat de crear vida. I aquesta creació no és possible si no dipositem la llavor amb les nostres mans dins la terra i si no en tenim cura periòdicament. Aquestes accions ens fan sentir útils, importants i responsables.

L'hort terapèutic de Marinada repercuteix positivament en la qualitat de vida de tots els usuaris/es del centre. Cada persona en rep un determinat benefici en funció de llurs capacitats, nivell d'autonomia i/o envergadura del trastorn de conducta (en el seu cas).

Les diverses dinàmiques que es duen a terme en relació amb l'hort es troben reflectides en els programes d'aula. Cada activitat ha estat dissenyada segons el perfil d'usuari/a a qui va dirigida, esgrimint els múltiples objectius dins l'àmbit del comportament adaptatiu.

De forma transversal, el treball realitzat a l'hort terapèutic engloba les següents vessants:

- Atenció i concentració
- Memòria (reconeixement i evocació)
- Orientació (temporal, espacial i situacional)
- Discriminació senso-perceptiva (visual, tàctil, gustativa, olfactiva)
- Coordinació visomanual
- Motricitat (fina i grossa)
- Pràxies relatives a les dinàmiques concretes (plantar, regar, recollir, triar, envasar, ...)
- Aprenentatge de processos i seqüenciació
- Temps d'espera
- Coneixements bàsics d'horticultura
- Cura de l'entorn
- Reconeixement i avaluació de resultats
- Autodeterminació i autoestima

3.3.7- ÀREA PARTICIPATIVA I D'INTEGRACIÓ A LA COMUNITAT:

La programació d'aquesta àrea és de gran importància i suposa treball i molt d'esforç per part de tot l'equip de Marinada. Un esforç, donades les característiques de la població que atenem, amb retard mental sever i profund, que necessiten un suport permanent i continuat.

Sens dubte la possibilitat de participació a la comunitat és indiscutiblement una millora en la seva qualitat de vida. La pràctica així ho demostra. Proporciona benestar, que s'obté tant en grans coses, com la realització de festes al centre o sortides a parcs d'oci i amb petites coses, com l'elecció de la roba que un vol posar-se, un gelat a l'estiu o un passeig a la vora del mar.

Reus, Cambrils i Salou per proximitat física són els indrets on es realitzen la majoria de sortides. A Reus s'ha sortit a fer compres; roba, material per decorar o treballar a l'aula, o menjar i pastissos amb els nois per celebrar els seus aniversaris.

El centre ha organitzat al voltant de 109 sortides a la comunitat al llarg de l'any, en la que hi han participat amb una mitja de cinc usuaris cadascuna. Aquestes sortides es fan al llarg de l'any, disminuint notablement els mes d'agost, coincidint amb períodes de vacances de personal i voluntaris i l'augment de les estades al domicili en èpoques d'estiu.

- **Diada de Sant Jordi.**

La diada de Sant Jordi la posem com un esdeveniment destacat: és la data en què el nostre centre és present i participa activament en una festa a la comunitat. Fa una bona pila d'anys que assistim en aquesta data muntant una parada a la plaça del Mercadal, de Reus.

Venem roses i simbòlicament alguns llibres. Aprofitem sempre les possibilitats que ens dona la petita producció que fem al taller de reciclatge: punts de llibre, marcs de fotos o altres objectes que s'elaboren com a treball d'aula.

Aquest any hem organitzat dos torns en els que els nois del centre de més capacitat han pogut gaudir de la festa i l'ambient que hi ha a la plaça i pugen a vendre i participar de l'ambient festiu. Un grup de 6 nois més autònoms amb personal curador van anar a dinar a un restaurant dels voltants.

Com cada any es convida a totes les famílies a que ens visitin.

- **SORTIDES A LA COMUNITAT. Oci i Integració:**

Sortida al Parc infantil de Nadal (3 de gener)

Un petit grup de 6 nois van poder gaudir de les activitats realitzades al Parc infantil de Nadal de Reus.

Sortida a buscar les coques de cirera (7 de juny)

Van anar a buscar les coques de cirera per celebrar el dia de corpus al centre

Sortida a Paret Delgada (8 de juny)

Sortida a esmorzar a l'ermita de Paret Delgada amb 3 usuaris

Sortida especial per a un usuari al parc Sant Jordi (14 de juny)

Sortida individual a passejar pel centre de Reus per a un usuari que surt molt poques vegades per motius familiars.

Sortida a Villablanca (25 de juny)

Un grup de 6 nois van anar a Villablanca serveis assistencials, per celebrar la festa de Sant Joan.

Sortida a dinar a casa del voluntari (6 de juliol)

Un grup d'usuaris van a dinar a casa d'uns dels voluntaris, és una sortida que es fa anyalment, van anar 4 usuaris

Sortida a la Granja (31 de juliol, 7 i 14 d'agost)

Surten a gaudir d'una tarda en una granja, els ensenyen el funcionament d'aquesta, també els diferents animals que hi ha.

Sortida l'hort ecològic (1, 8, 22 d'agost i 14 de setembre)

Tres grups d' aproximadament 5 usuaris van assistir a un hort ecològic situat a prop del nostre centre, els treballadors els ensenyen les diferents plantes i la utilització que en fan d'elles: secar-les, triturar-les etc... per utilitzar-les més endavant.

Sortida a Deltebre (21 d'agost i 18 de setembre)

Sortida a les terres de l'Ebre a donar un tomb en una barca i dinar arròs a un restaurant de la zona, hi van anar dos grups de 6 usuaris cada un.

Sortida al Port Aventura (13 de setembre)

Un grup d'usuaris van a gaudir d'un dia al parc temàtic "Port Aventura "

Sortida festes de Misericòrdia (25 de setembre)

Surten a veure el seguici festiu, també aprofiten per esmorzar al Passeig Misericòrdia.

Sortides a la platja.

Als mesos d'estiu, juny, juliol, agost i setembre, quan finalitza el programa de piscines, s'organitzen sortides de petits grups d'aula a la platja. Utilitzant les possibilitats que ens ofereix el nostre clima i la proximitat a la platja de Cambrils hem sortit en 14 ocasions en grups de 4 o 5 persones, com sempre en funció de les característiques dels usuaris.

En una de les platges de Cambrils i a Tarragona, l'existència d'un passadís i l'ús d' una cadira adaptada per l'aigua gràcies a la col·laboració de la Creu Roja, han permès que persones molt afectades a nivell motor hagin pogut gaudir de l'activitat.

- **PROGRAMA DE VOLUNTARIAT:**

Aquest programa funciona des dels inicis de Marinada. Dos vegades a la setmana els voluntaris de St. Vicenç de Paül, els dimecres i dijous, venen al centre i col·laboren acompanyant-nos a les sortides de lleure a la comunitat. El Programa funciona tot l'any menys el mes d'agost.

Per tal que tots els usuaris del centre se'n puguin beneficiar, s'ha establert un sistema rotatori, fent sortides per grups d'aula.

A més comptem amb el suport dels voluntaris quan organitzem excursions de tota una jornada.

Els voluntaris en l'època de calçotades han convidat un grup de nois del centre.

De vegades el personal curador de manera voluntària fa sortides amb algun usuari.

- **PROGRAMA GAUDIM**

Al mes de novembre de l'any 2004, es va posar en marxa el Programa de lleure i d'integració a la comunitat anomenat "Gaudim".

Està integrat per un total de 16 usuaris que tenen situacions familiars més desfavorides, aquest programa complementa les sortides que fan amb la família o per absència de la mateixa. Són sortides quinzenals, els divendres per la tarda, amb grups de quatre nois i en horari de 9:30 a 12:30h, amb el suport de dos acompanyants. Ocasionalment aquest grup es passa a un dia per la tarda per poder anar al cinema ja que els hi agrada molt.

Es duen a terme amb personal especialitzat i transport de la Fundació Pere Mata, cosa que aporta qualitat a les mateixes.

També hi ha un altre grup de Gaudim, específic per als nois de la Fundació Catalana tutelar. Surten un cop al mes en horari de 9:30 a 12.30 h.

Es realitza un Gaudim individual per un noi, donades les seves característiques personals, en horari de 10:00 a 12:00 amb periodicitat quinzenal.

La valoració global del programa és molt positiva. Els acompanyants coneixen bé el grup de nois, i respecte a l'organització vénen al centre abans de l'hora d'inici. Al finalitzar omplen un full explicatiu sobre l'activitat realitzada.

- **Festes de Nadal i Pasqua.**

Els dies de Nadal, veure el pessebre de sorra de La Pineda, visitar les parades de la plaça del Mercadal, fer un tomb de ravals per Reus i veure la il·luminació nadalenca es una sortida fixa.

S'aprofiten aquestes sortides per comprar coses per guarnir el nostre centre.

Per Corpus, hem organitzat una sortida a Reus, per veure els gegants i recollir coca amb cireres per a tots els nois

- **FESTA DE LES FAMÍLIES.**

Cada any i coincidint amb l'aniversari d'obertura del centre al mes de maig es celebra als jardins una jornada de festa, de portes obertes. Aquest any es celebrava el 21è. Aniversari del Centre.

A la festa hi van participar tots els nois, les famílies, el personal del centre i diferents autoritats. La festa es va acabar al voltant de l'hora de dinar, amb un aperitiu.

Enguany ens va acompanyar l'Hble Conseller de Benestar Social, sr. Josep Lluís Cleries. També l'alcalde de Reus i el Director General del Grup Pere Mata.

Cal destacar que bona part de les famílies participen i gaudeixen de la festa amb un clar sentit de pertànyer al centre, la qual cosa ens sembla molt important sabent que treballem per fer de Marinada la Llar dels seus fills.

- **COLÒNIES:**

~ **Grup gran:** Casa Finca Prades (del 18 al 20de juny)

Un grup de 16 nois de les aules de Prunes i mangos , van poder passar uns dies a la casa de colònies de la localitat de Prades.. És una casa de colònies coneguda per tots nosaltres: gran, espaiosa, amb un jardí i un porxo on poder fer activitats o passar l'estona.

Aquest any la climatologia va acompanyar, els nois van poder gaudir del poble i participar en les diferents activitats que s'havien preparat. També banyar-se a la piscina de la localitat.

L'experiència va ser molt grata, en gran part perquè varem ser molt ben atesos.

~ **Grup petit:** Salou (del 27 de juny al 1 de juliol)

Com ja fa uns anys, un grup de 8 nois (en dos torns) van poder passar uns dies en un apartament ("Jardines Paraisol") de Salou, cedit pels pares d'un noi del centre. Els nois i noies van gaudir d'un entorn agradable i normalitzat. Realitzar tasques com anar a comprar, fer-se el dinar, banyar-se a la piscina del recinte, passejar els va resultar molt enriquidor. L'experiència va ser molt positiva.

G. LEGALITATS

Els usuaris de Marinada tenen un expedient assistencial, anomenat Història Clínica Modular. En aquest expedient s'hi recull tota la documentació referent a l'usuari, les dades identificatives, dades del tutor o la persona responsable, informes i tot tipus de documentació. L'equip tècnic del centre hi realitza anotacions sobre l'evolució, intervencions o tractaments de cadascun dels nois.

Aquesta documentació individual es complementa amb els registres establerts en el centre definits en els protocols. Els registres que s'utilitzen estan descrits en l'apartat d'activitat assistencial.

Cal esmentar que tota la informació referent a l'usuari i a la seva família està sotmesa a la Llei de protecció de dades. El centre està adscrit al Codi Tipus de la Unió Catalana d'Hospitals.

El centre és un servei residencial obert, una llar substitutòria i com a tal atén les necessitats dels usuaris de forma integral. Això significa vetllar també perquè la seva situació legal sigui la idònia.

La incapacitació legal i el nomenament de tutors dels usuaris de Marinada és una tasca que s'ha seguit acuradament i a data d'avui tots els residents estan incapacitats menys un. La Fundació Pere Mata ofereix assessorament jurídic a través de l'advocat. Si la família ho demana, el centre col·labora en els tràmits per tal d'aconseguir que els usuaris assoleixin aquesta situació legal i garantir una millor protecció de la seva persona i béns, a fi de poder desenvolupar plenament els seus drets amb garantia i seguretat. També s'informa a Fiscalia quan la situació personal dels nostres usuaris empitjora i el representant legal no se'n fa càrrec.

Es comunica a l'administració, Jutge i al Ministeri Fiscal qualsevol canvi significatiu en la situació dels usuaris.

Es promou la utilització dels recursos i prestacions del sistema de serveis socials a través de la informació, orientació, assessorament i tramitació si escau.

Al centre es duu a terme la tramitació de la tarja sanitària.

H. AL SERVEI DE LES FAMÍLIES

El contacte amb les famílies és bàsic tenint en compte les característiques dels usuaris que atenem.

L'accessibilitat de l'equip tècnic és una de les característiques dels professionals de Marinada. Això possibilita l'atenció continuada a les famílies.

Per una banda els nostres nois difícilment poder accedir a una participació directa en l'organització de l'assistència que reben, per tant els pares o representants legals ho hauran de fer per ells. Els pares són qui millor ens han pogut transmetre el coneixement dels nois, la seva manera de ser, de fer... i en moltes ocasions apareix la forma disruptiva en l'edat adulta, per tant tenir-los propers ens ajuda en cada moment per entendre'ls millor.

Però sens dubte la raó principal del treball amb les famílies és mantenir i enfortir el vincle emocional pares- fills que és la base del desig de relacionar-se, de créixer com a persona i per tant de viure.

Quan els pares no hi són o no poden exercir aquestes funcions es treballa per afavorir l'apropament dels germans o altres familiars.

Nou nois del centre estan tutelats per Fundacions tutelars, per manca de família o per impossibilitat d'assumir la responsabilitat. Concretament cinc d'ells per la Fundació

Catalana Tutelar. Els visiten aproximadament cada dues setmanes. Els altres tres, són tutelats per la Fundació Pere Mata, les visites tenen una periodicitat quinzenal. Ambdós exerceixen la figura substitutòria de la família, mitjançant les visites, la compra de roba, compra d'estrís personals, regals etc.

Segons el que preveu el decret 284/1996 tots els usuaris de Marinada tenen un contracte assistencial, signat pels pares o representants legals. En aquest s'hi recull la obligació del centre a respectar els drets del residents, així com el coneixement i acceptació per part el representant legal del usuari del reglament de règim interior de l'establiment.

L'atenció a les famílies és un dels eixos en el treball dels professionals de Marinada, aquesta atenció es materialitza en forma de:

- Entrevistes pautades per la valoració del PIAI (Programa Interdisciplinari d'Atenció Individualitzada)
 - Entrevistes:
 - De seguiment
 - D'informació
 - D'orientació
 - D'assessorament
 - Entrevistes espontànies per requeriment de l'equip o la família.

En compliment de la llei 39/2006 de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència s'ha continuat en la gestió de la elaboració i/o modificació del programa PIA. Als usuaris de centre de dia, que els pertoca segons la llei establir el programa PIA a través dels serveis socials de referència se n'ha fet el seguiment de cada cas. Actualment tots els usuaris tenen el programa PIA fet, excepte 1 que es troba en tràmit per motius aliens a la voluntat del nostre centre.

Ja fa anys que des de Marinada es treballa per garantir la implicació familiar. En aquesta línia, es procura que la família respongui a les demandes que fa el centre.

S'implica en projecte vital dels nois i noies a les seves famílies i se'ls consulta la inclusió en els programes i activitats extrainstitucionals com colònies, o els diferents projectes, piscines, hipoteràpia o Gaudim que s'organitzen des de Marinada.

Mitjançant transferència bancària o ingressos en el compte personal que l'usuari té al centre la família sufraga aquestes despeses. Garanteix l'adquisició de la roba i que l'usuari tingui una petita quantitat de diners a disposició, per les sortides.

El full de comunicació diària utilitzat pels usuaris del Centre d'Atenció Especialitzada s'envia diàriament a les famílies dels usuaris, la seva funció es donar informació sobre com ha estat el noi al centre. Aquest any se n'ha canviat el format que ara és tipus llibreta de durada mensual.

El contacte telefònic també és un estri molt important per mantenir la relació amb les famílies. Des del centre els demanem l'autorització per a que els nois puguin realitzar les diferents sortides que es fan i posteriorment les vinguin a signar, així com també la documentació per ajudar-los a sol·licitar qualsevol recurs que tinguin dret, el pastís d'aniversari, roba etc. Els familiars també utilitzen molt aquest mitjà per comunicar-se amb el centre, prova d'això és que durant l'any han realitzat una mitjana de 160 trucades al mes.

A més de la celebració al centre de les festes, cal destacar l'esforç de tot l'equip i el compromís de les famílies per intentar mantenir el vincle familiar. Prova d'això és el alt

nombre d'usuaris que marxen del centre els dies de Nadal i St. Esteve, gairebé la meitat.

Des de les aules els usuaris col·laboren en la mesura de les seves possibilitats en la creació d'objectes per regalar als de casa. El dia del pare al mes de març, al maig el dia de la mare i per Nadal es realitzen petits obsequis amb paper reciclat o treballs manuals per oferir a les famílies.

La compra per part de les famílies dels regals de Reis o el pastís d'aniversari són altres elements que possibiliten mantenir el vincle la família. Enguany val la pena destacar l'alt índex de participació en les famílies que han dut al centre els regals de Reis, pràcticament la majoria, solament hem comprat 6 regals als residents per manca de col·laboració de la família o absència de la mateixa.

La història de Marinada la tenim en suport fotogràfic i de vídeo: les sortides, activitats al centre, excursions, aniversaris dels nois o els programes terapèutics.

Eines que utilitzem per fer sessions explicatives als familiars d'activitats o programes concrets com hipoteràpia, piscines o les dels grups de colònies.

Intentem donar fotografies a les famílies dels usuaris, conscients de que passen gran part del seu temps aquí i sabedors de la importància de tenir records d'aquests moments.

Marinada és un centre obert a les famílies, tot i tenir un horari de visites per facilitar l'estructuració de la vida quotidiana de la residència, es facilita al màxim el contacte familiar. Disposa d'un ampli jardí per passejar i una sala on poden rebre visites, aquest any s'ha renovat el mobiliari d'aquesta sala i se n'ha adaptat un altre per tal de disposar de dos espais de visita.

L'any 2012 hi ha hagut aproximadament de 730 visites al centre. És important ja que la situació geogràfica del centre fa necessari l'ús del cotxe per arribar-hi.

En referència a les sortides al domicili familiar, hi ha hagut una mitja mensual aproximada de 140 estades al domicili, preferentment en caps de setmana, i amb una disminució considerable el mes d'agost, quan s'han produït les sortides per vacances de molts d'aquests usuaris. Aquestes estades són per passar el dia al domicili o pernoctar una nit.

De tota manera cal tenir en compte que aquestes sortides són a petició de la família i no sempre es poden programar ja que depèn de l'estat del noi el que pugui romandre a casa el temps previst. Pràcticament la meitat dels nostres usuaris presenta alteracions conductuals i per tant el centre és la referència bàsica.

A més els usuaris que atenem són adults, amb una mitja d'edat alta, per tant els pares o referents envelleixen o moren, deteriorant-se o minvant la relació familiar i anem detectant com amb el pas dels anys el nombre de sortides baixa.

S'ha realitzat la reunió anual del Consell de Participació del centre on pares, representants dels treballadors i de l'administració han pogut expressar les seves inquietuds. Fet que ens ha permès donar a conèixer el treball que realitzem de manera clara i oberta.

S'han demanat un total de 37 acompanyants a FPM, per realitzar visites mèdiques, comprar roba, etc. Quan la família no ho ha pogut fer ella mateixa, ha sol·licitat aquest servei a través del nostre centre.

La regularitat del servei d'autobús de Reus a Cambrils ha augmentat i en dies laborables n'hi ha tres de matí i tres de tarda. Tot i amb això en caps de setmana que és quan hi ha més visites segueix sense haver-hi prou servei. Això és un fort handicap pels familiars de les persones que atenem.

Una altra via de treball i d'aproximació a les famílies del centre es a través l'Associació de pares, familiars i tutors dels usuaris de Marinada. Des del centre s'ha intentat treballar, amb un esperit de col·laboració, oferint recolzament i suport.

Els membres de la junta de l'associació s'han anat reunint de manera periòdica.

I. RELACIÓ AMB ALTRES SERVEIS

Dins la sectorització dels serveis d'atenció social, psicopedagògica, psiquiàtrica, sanitària i d'altres, existeix un determinat nombre de centres i institucions que treballen en aspectes directament relacionats amb la disminució psíquica.

A banda de facilitar l'accés dels nostres usuaris als recursos públics, tant sanitaris com també socials, el treball en el centre contempla d'una forma significativa la interacció i coordinació amb altres centres i institucions.

Aquesta tasca es porta a terme mitjançant contactes i reunions periòdiques d'anàlisi i elaboració de criteris comuns, a fi efecte d'afavorir una atenció global a la persona disminuïda.

Així s'estableixen coordinacions i seguiments de programes amb:

- ❖ Els serveis socials de base
- ❖ Escoles d'educació especial: St. Rafael i Alba
- ❖ SESM-DI. Servei especialitzat en salut mental per a persones amb discapacitat intel·lectual, de nova creació.
- ❖ UHEDI. Unitat d'hospitalització especialitzada en persones amb discapacitat intel·lectual i malaltia mental, de nova creació.
- ❖ Grup de voluntariat: Conferències de St. Vicens de Paül
- ❖ Creu Roja
- ❖ Consells Comarcals
- ❖ Ajuntaments
- ❖ Altres centres residencials
- ❖ Altres serveis especialitzats

També es mantenen reunions a fi d'elaborar conjuntament nous recursos i possibilitats per aquest col·lectiu.

És la nostra intenció el seguir afavorint l'atenció global de la persona atesa, en contraposició de la fragmentació i parcel·lació de l'assistència.

J. FORMACIÓ DEL PERSONAL

Des del 14 de maig de 1993, Marinada és Centre col·laborador de la Universitat Rovira i Virgili. D'acord amb el conveni signat (Ordre ministerial del 31/7/87).

FORMACIÓ INICIAL:

La formació inicial s'imparteix als professionals que comencen a treballar, a fi efecte que adquireixin coneixements bàsics en relació al seu treball quotidià. Es pretén que la formació sigui activa i que es vagi contrastant amb les vivències i experiències en relació amb els usuaris.

PROTOCOL DE FORMACIÓ PER AL PERSONAL NOU

1- ACOLLIDA

Cada cuidador que entra passa pel procés de selecció que ja suposa una primera presa de contacte amb el centre i la feina que es fa.

El primer dia de feina el Responsable de Torn s'ocupa que el treballador tingui tot el material necessari (uniforme, claus, taquilla...). després li fa una petita explicació del centre i li assigna un company més veterà per tal que el vagi guiant en la feina. Els primers dies va sempre acompanyat i va veient els diferents llocs i tasques a fer.

2- INFORMACIÓ PER ÀREES. ACCIONS FORMATIVES GRUP PETIT.

Els diferents tècnics han establert un mínim d'informació a transmetre de forma reglada que es fa en sessions de grup petit quan fa falta. Durant l'any 2011 han impartit aquestes temàtiques als cuidadors d'aula.

PSICÒLEGS I REFERENTS DE LES AULES:

- Programa d'aula i explicació d'activitats
- PIAI
- Registre d'activitats, segons exigència del Dep. De Benestar i Família
- Aules de referència
- Material rehabilitador dins i fora l'aula
- Activitats extrainstitucionals: cavalls, gossos
- Característiques de la població atesa
- Característiques dels usuaris
- Pautes generals i individualitzades

DUI

- Protocol crisis comicials. Aplicació de stesolid
- Detecció de símptomes d'alerta
- Metge de guàrdia
- Registre de control d'esfínters
- Administració de medicació oral i registre
- Nocions sobre manipulació d'aliments
- Dietes i organització del menjador
- Nocions de primers auxilis
- Prevenció de risc biològic

FISOTERAPEUTA

- Correcció postural en sedestació, cadires de rodes i funcionament de grues.
- Correcció postural en decúbit i canvis posturals (Kiwis).
- Marxa assistida.
- Activitats extrainstitucionals: teràpia aquàtica.
- Menjador, suport durant l'àpat.
- Estimulacions bàsiques: tacte, propiocepció i moviment.
- Sala d'estimulació multisensorial (SEMS). Informació bàsica general.
- SEMS amb usuaris amb paràlisi cerebral (Kiwis).
- Sala de psicomotricitat (vestibulador).
- Fisioteràpia respiratòria, clàpping.
- Full de registre individual de caigudes.

TREBALLADORA SOCIAL

- Figura del tutor o responsable legal i referent
- Tipus de règim i diferències: usuaris de Residència i Centre de dia
- Relació amb les famílies: implicació, mecanismes de participació, informació a les famílies.
- Programes extrainstitucionals: Hipoteràpia, Piscines i Gaudim.
- Altres Programes i activitats: Colònies i excursions.
- Serveis que ofereix la Fundació Pere Mata.
- Registres usuaris.

RESPONSABLES DE TORN

- Funcionament de la cuina
- Funcionament de la bugaderia i rober
- Funcionament de dutxes
- Higiene correcta dels usuaris.
- Residents amb bolquer, subjeccions, baranes llits.
- Funcionament de portes exteriors i telèfon.
- Circuits de comunicació interna.: reunió d'equip, reunió matinal, llibreta d'incidències, llibreta de reunió d'equip, registres i protocols, preguntar al company, al RT, al tècnic pertinent...

3- SESSIONS FORMATIVES. GRUP GRAN.

Es determinen unes sessions formatives de més durada per temes concrets en els que s'ha d'aprofundir més.

- 1- NOCIONS BÀSIQUES SOBRE DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL I ORGANITZACIÓ DEL CENTRE. Docents: Directora + RT
- 2- MOBILITZACIÓ DE CÀRREGUES I HIGIENE POSTURAL. Docent: Fisioterapeuta.
- 3- PRIMERS AUXILIS. Docent: DUI.
- 4- TRACTAMENTS FARMACOLÒGICS/ EPILÈPSIA. Docent DUI / Psiquiatra.
- 5- ABORDATGE DE CONDUCTES DESAFIANTS. Docents: Psicòlegs.
- 6- TRANSTORN DE L'ESPECTRE AUTISTA. Docents: Psicòlegs.

4- FORMACIÓ CONTINUADA

Durant l'any 2012 s'ha anat seguint un programa de **formació continuada** del personal, que contempla tant la reflexió pràctica de casos clínics com també l'assistència a cursos i activitats externes, i treballs de recerca i d'investigació.

Aquest any s'han continuat algunes accions formatives destinades a donar suport en el **procés de la Certificació de la Qualificació professional** que s'exigeix a tot els treballadors de la categoria **Auxiliar tècnic Educatiu**.

Sessions clíniques i monogràfiques. Programa de formació de Villablanca, serveis per a persones amb DI. Tots els dijous de 8:30 a 10:00h.

Curs de formació al personal de Marinada: "Simulacre d'emergència incendi torn tarda"

Professor: Sr. Amores. Responsable de l'àrea de Salut laboral de l'empresa

Durada: 2 hores

Sessió: .22.10.12 MATI: 19 persones

Curs de formació al personal de Marinada: "ZONA A"

Impartit pels membres de l'Equip Tècnic.

Durada: 8 hores

Sessió: .17.04.12: 7 persones

18.04.12: 9 persones

02.05.12: 16 persones

Curs de formació al personal de Marinada: "ZONA B"

Impartit pels membres de l'Equip Tècnic.

Durada: 8 hores

Sessió: .17.04.12: 8 persones

18.04.12: 10 persones

02.05.12: 7 persones

Assistència a Congressos i Jornades:

- 16 de febrer 2012: Jornada Bioètica i Salut Mental. Reus. D. Godall.
- 23 i 24 de març de 2012. Reunió ISNA-ESPAÑA. Madrid. M. Roig.
- 4 de maig de 2012. "Reunión mesa de evaluación y diagnóstico de la asociación española de profesionales del autismo". Madrid. I. Planelles.
- 25 de maig de 2012. Jornada de formació en autisme. Tarragona. N. Ribó
- 24 de maig de 2012. Armoni, darrera fase de software sobre estimulació cognitiva. Sitges. M. Castellà, B. Lucha i P. Siso.
- 21 de juny de 2012. Psicologia clínica basada en l'evidència a la xarxa de Salut Mental. Reus. D. Godall, I. Planelles i N. Ribó.

- 11 i 18 de juny de 2012. Gestió intel·ligent del conflicte. Cerdanyola. T. Martorell
- 6, 7 i 8 de juliol de 2012. "Tecnologías para el autismo: herramientas, tendencias y testimonio". Valencia. M. Castellà.
- 21 i 22 de setembre. Reunio ISNA-ESPAÑA. Barcelona. M. Roig.
- 18 d'octubre de 2012. Seguretat clínica i qualitat assistencial. Reus. D. Godall, I. Planelles,
- 24 d'octubre de 2012. Matinal de la C.C.P.C. Cerdanyola. A. Ancio, N. Cristià, D. Godall, I. Planelles, N. Ribó i P. Siso
- 15 i 16 de novembre de 2012. Congres AETAPI. Valencia. I. Planelles.
- 22 de novembre de 2012. I Jornada tècnica qualitat de vida persones amb greu discapacitat intel·lectual. Amposta. P. Escoda, N. Ribo, M. Roig i S. Zapata

Assistència a Cursos:

- 6, 7, 9 i 14 de febrer de 2012. "Curs Tripartita: Tècniques d'alliberament tensió". M. Fernández i D. Sánchez.
- 1, 5, 8, 12, 15, 19, 22 i 26 de març de 2012. "Curs Tripartita: Suport a la recepció i acollida en institucions". F. Elgarras, M Fernández i D. Sánchez.
- 9, 15, 23 de maig i 12, 13, 18 de juny de 2012. "Curs Tripartita: La Contenció emocional i física en els pacients amb trastorns psicopatològics". V. Amat, A. Ancio, S. Miret, P. Salguero i D. Sanchez
- 12, 13, 17, 18, 19, 24, 25, 26 de maig de 2012. Prevenció de Riscos Laborals. N. Cristià, M. García, D. Godall, M.J. Núñez, C. Serrano
- 22 de maig de 2012. Curs Bàsic de millor continua de la qualitat en salut mental. D. Godall
- 14, 15, 17, 22, 29 i 31 d'octubre de 2012. "Curs Tripartita: La Contenció emocional i física en els pacients amb trastorns psicopatològics". M. Fortuny, M. García, D. García, Mercè L. i G. Palacios.
- 9, 16, 23 30 d'octubre i 6 de novembre de 2012. "Curs tripartita: Dinamització de grups". D. Hernadez, S. Miret i D. Sanchez.
- 5, 7, 12, 14 i 19 de novembre de 2012. "Curs Tripartita: Fromación en trastorno Dual". M. Carrique, J.C. Viñas.

Docència:

- Maig de 2012: Master en Salut Mental de l'H. Universitari Institut Pere Mata. Assignatura "Avaluació en Psiquiatria": classe d'Autisme 4 hores. I. Planelles.
- 6 Sessions primer Quadrimestre curs 12/13: Seminari sobre "Epidemiologia Psiquiàtrica" de l'assignatura Psicologia mèdica impartida a la URV als alumnes de 2n curs de Medicina i Cirurgia. Reus. D. Godall.
- 6 Sessions primer Quadrimestre curs 12/13: Seminari sobre "Dolor Crònic" de l'assignatura Psicologia mèdica impartida a la URV als alumnes de 2n curs de Medicina i Cirurgia. Reus. I. Planelles.

Investigació:

- Participació en un estudi de recerca biomèdica amb un grup de recerca de la Facultat de Medicina de la Universidad de Sevilla. "Estudio de la ruta de señalización sinàptica mediada por neurexinas en pacientes con autismo".

Pràctiques:

- 1.- SES Pont del Diable. Tarragona
CFGM Curs Auxiliar d'Infermeria. 410h de pràctiques. 1 Alumna.
- 2.- URV. Facultat de Psicologia.
Pràcticum Psicologia. 130h de practiques. 1 Alumna.
- 3.- Mega System Reus – SOC
Mòdul Professional d'Atenció Sociosanitària a persones al domicili. 120 h de practiques. 1 Alumne.
Mòdul Professional d'Atenció Sociosanitària a persones dependents en institucions. 80h. 2 Alumnes.
Mòdul Professional cuidadors de discapacitats físics i psíquics. 60h. 2 Alumnes.

TOTAL: 940 hores de practiques durant l'any 2012.